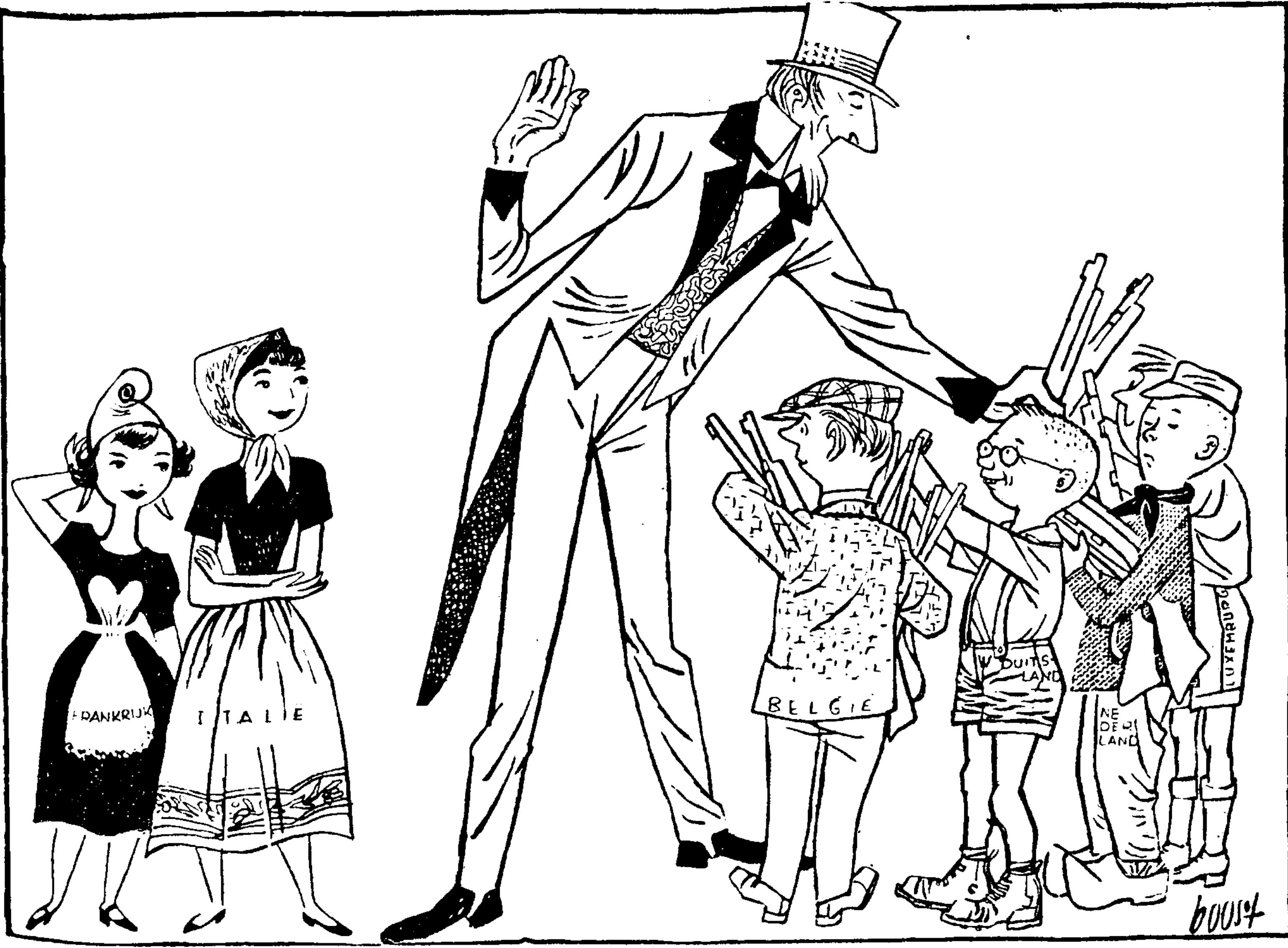
71STE JAARGANG No. 9103 VRIJDAG 20 AUGUSTUS 1954

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

Hoofdredacteur: A. G. Jansen. Kantoor: Consciëntiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 3858, Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50. Buitenland f 3.– per maand (bij vooruitbetaling)

Uncle Sam: „Wie niet meedoet, krijgt niets!"

De Brusselse EDG-conferentie

Gematigde Duitse en Italiaanse houding t.a.v. Franse verlangens

Brussel. — Minister Spaak heeft gisteren de conferentie over het EDG-verdrag te Brussel geopend. In zijn openingsrede herdacht hij de Gasperi, die hij een der intelligentste, moedigste en eerlijkste staatslieden van de na oorlogse periode noemde. Hij was — aldus minister Spaak — bovendien een overtuigd Europeaan.

Churchill zond de weduwe van de Gasperi een persoonlijk telegram waarvan de inhoud niet voor publicatie zal worden vrijgegeven.

Aan het einde van de eerste conferentie-dag kan worden gezegd, dat men optimistischer was over de kansen van overeenstemming dan in de morgenuren, ook al verheelde men zich niet dat de beide langdurige bijeenkomsten van gisteren slechts een begin waren van de strijd om de door Frankrijk verlangde wijzigingen in het EDG-verdrag.

De Italiaanse minister Piccioni heeft een veel gematigder houding aangenomen in zijn verzet tegen de Franse voorstellen, dan verwacht werd en kanselier Adenauer beperkte zich tot een zeer gematigde rede en tot het voorbehoud op de Franse voorstellen: geen discriminatie.

De kern van de rede die Mendes France had gehouden was dat hij wilde voorkomen dat de EDG door het Franse parlement zou worden verworpen; dat de regering Adenauer in binnenlandse moeilijkheden zou worden gewikkeld, dat een kabinetscrisis in Frankrijk zou leiden tot de vorming van een Volksfrontregering (communisten en socialisten en andere linkse partijen tezamen) die dan toenadering zou zoeken tot Rusland en (de Hemel beware ons) aanleiding zou worden tot een crisis in de NAVO. „Juist al dat gene dat men mij tot nu toe verweten heeft, heb ik willen voorkomen" — zo zei Mendes France.

Waarnemers te Brussel noemden de rede van Mendes France een „knap gespeeld stuk Franse diplomatie".

De trek naar het Oosten

Weer Engelse parlementsleden naar China

Londen. — Op uitnodiging van het Chinese ministerie van buitenlandse zaken zullen in October a.s. nog zeven Labour-parlementsleden een bezoek aan communistisch China brengen. Zij zullen een maand in China blijven en maken de reis via Praag en Moskou. Mogelijk gaan ook nog enige vakbondsleden mee.

Londen. — Volgens radio-Moskou overtrof de olieproductie van de Sovjet-Unie het gestelde doel belangrijk. De productie in de eerste zeven maanden van dit jaar is tien procent groter dan in de overeenkomstige periode van het vorige jaar. In het gebied tussen de Wolga en de Oeral was de productie zelfs dertig procent groter.

Russische kruiser kan niet geschoten hebben

's-Gravenhage. — Blijkens berichten van Reuter is door de Finse kustwacht in de afgelopen week geen Russische kruiser in de Golf van Finland waargenomen, terwijl van die zijde bovendien — een en ander naar aanleiding van de mededeling van de kapitein van de Nederlandse coaster „Dora" dat het schip door een Russische kruiser beschoten zou zijn — wordt gezegd, dat indien een kruiser aldaar geschoten zou hebben, het geluid tot Helsinki doorgedrongen had moeten zijn.

Wel was door de Finse kustwacht waargenomen, dat Russische luchtdoelartillerie Zondagavond — de dag voor de kapitein van de Dora het incident meldde — in de nabijheid van de plaats geschoten had. Dit bericht maakt de situatie rond de „Dora" dus wel zeer onduidelijk.

De Finse autoriteiten verklaarden, dat men aanneemt, dat het schip zich dicht nabij de Russische militaire basis Porkkala heeft bevonden. De Nederlandse consul te Aberdeen zal na aankomst van de „Dora" in Schotland aan boord een onderzoek instellen en rapport uitbrengen aan de Nederlandse regering.

DE REIS VAN DE „AGAMEMNON"

Vorstelijke toeristen gaan het Griekse eilandenrijk verkennen

Zo weinig mogelijk protocollair vertoon

Zondag 22 Augustus a.s. zullen zich in de Italiaanse havenstad Napels ongeveer tachtig personen van vorstelijken bloede op uitnodiging van koning Paul en koningin Frederika van Griekenland aan boord begeven van het luxueuze motorschip „Agamemnon" voor een tocht door de Griekse wateren. Het laat zich aanzien, dat op deze reis het grootste aantal vorstelijke personen bij elkaar zal zijn sinds de kroning van koningin Elizabeth van Engeland. De definitieve lijst van deelnemers zal pas op het ogenblik van vertrek worden bekendgemaakt, maar reeds nu noemt men een groot aantal namen, waaronder in de eerste plaats die van koningin Juliana, prins Bernhard en de prinsessen Beatrix en Irene. Aan de tocht zullen geen leden van de Britse koninklijke familie deelnemen. De deelname van het Deense koningspaar is nog problematisch, evenals die van koning Boudewijn van België in verband met zijn voorgenomen bezoek aan de Congo. De oudste der koninklijke toeristen is vermoedelijk de 80-jarige prins George van Griekenland, en de jongste de 13-jarige prinses Irene van Griekenland.

Voorts noemt men algemeen de namen van: ex-koning Umberto van Italië en misschien ook zijn gemalin ex-koningin Marie-José (een zuster van koning Leopold van België), kroonprins Victor Emmanuel en prinses Maria Pia) de graaf van Parijs, zijn echtgenote en zeven van hun elf kinderen; ex-koningin Giovanna van Bulgarije (een zuster van exkoning Umberto van Italië) en haar zoon, ex-koning Simeon II, ex-koning Michael van Roemenië (wiens moeder een zuster is van koning Paul van Griekenland) en zijn gemalin, prinses Anna van Bourbon-Parma; ex-koning Peter van Joegoslavië (wiens moeder een zuster was van ex-koning Carol van Roemenië en die dus zelf een neef is van ex-koning Michael); aartshertog Otto van Habsburg en zijn gemalin, prinses Regina van Saksen-Meiningen; groothertogin Charlotte van Luxemburg (ofschoon juist in Rome haar zuster, prinses Antoinette van Beieren, is overleden) en prins Felix; don Juan van Spanje; prinses Margaret van Baden (een zuster van de hertog van Edinburgh); vier broers van koninging Frederika (onder wie de jonge prinses Christiaan van Hannover, die tijdens de tocht als gids zal fungeren); prins Axel en prins Viggo van Denemarken met hun echtgenoten en tal van anderen.

De „Agamemnon", die eigendom is van de Griekse rederij „Nomikos", telt 407 luxe-hutten, die elk de naam van een Grieks eiland dragen. De eetzaal is versierd met moderne fresco's, die de daden van de oude Griekse helden in beeld brengen. Ook bevindt zich aan boord een prachtig zwembad. Op uitdrukkelijk verlangen van koning Paul zal het protocollair vertoon tot het uiterste beperkt blijven.

De heren is verzocht zich tijdens het diner niet in formele avondkleding te steken, maar te verschijnen in een donkere pantalon en een wit shirt met korte mouwen en open boord. Koningin Frederika heeft de vrouwelijke gasten laten weten, dat zij zich kunnen kleden, zoals zij dat zelf willen.

De „Agamemnon" zal alleen 's nachts varen. Overdag gaan de vorstelijke toeristen onder leiding van prins Christiaan verschillende eilanden en steden bezichtigen.

Het eerste bezoek geldt het schitterende eiland Corfoe, waar nog de prachtige villa „Achilleion" staat, die daar door de rusteloze keizerin Elisabeth van Oostenrijk is gebouwd. De „Agamemnon" vaart dan door het Kanaal van Corinthe naar het eiland Delos, dat bezaaid is met tempelruïnes. Volgens de sage was Delos aanvankelijk een drijvend eiland, dat toen door Zeus werd vastgelegd terwille van Latona, die er Apollo en Artemis ter wereld bracht. Na een bezoek aan het eiland Mykonos gaat het naar Rhodos, waar vroeger het kolossale beeld van Helius gestaan zou hebben en waar nu de bekende Griekse monniken wonen. Op Creta wacht het gezelschap de herinnering aan Minos, Daedalus en Ariadne. Zij besluiten hun zeereis omstreeks 3 September in de haven van Piraeus en gaan vandaar nog in een lange rij auto's naar Athene voor een bezoek aan de Acropolis.

Ofschoon het niet uitgesloten is, dat de vanouds monarchistische stad Napels een geestdriftige ontvangst zal bereiden aan ex-koning Umberto en de andere vorstelijke personen, draagt de reis een volkomen a-politiek karakter. Wel zou koning Paul hopen, dat het toerisme naar zijn land er een krachtige stimulans door ontvangt.

De Antilliaanse Rechten

Caracas. — „Universal" bericht onder de kop „De 30% Antilliaanse Rechten zullen niet afgeschaft worden" het volgende bericht.

In verband met een telegrafische mededeling van U.P., waarin gezegd wordt, dat het Ministerie van Handel in de Verenigde Staten aankondigde, dat het Venezolaanse gouvernement van plan was om de 30% Antilliaanse rechten af te schaffen, werd gisteren op het Ministerie van Buitenlandse Zaken medegedeeld, dat de Venezolaanse regering ter gelegenheid van de 10de jaarlijkse conferentie van de Venezolaanse vereniging van Kamers van Koophandel die in Mei j.l. in Maracaibo heeft plaats gevonden, door middel van de waarnemer die afgevaardigd was door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, duidelijk te kennen heeft gegeven, dat de vrees, die in de eerste zitting van de conferentie tot uiting was gekomen, namelijk dat men er over zou denken om de Antilliaanse rechten af te schaffen, ongegrond was.

Ter nadere toelichting werd verklaard, dat uitsluitend middels overeenkomsten in zekere Antilliaanse eilanden de rechten waren afgeschaft op producten van die eilanden zelf afkomstig en in geen enkele vorm voor gefabriceerde producten.

Daarom is de vrees ongegrond, die geuit werd door een der bestuursleden van de Kamer van Koophandel te Maracaibo, en die aan onze correspondent mededeelde, dat hij een nota zou opstellen voor de Venezolaanse regering, waarin hij zou herhalen zijn steun te verlenen aan het voorstel, geformuleerd door Louis Gonzales Marturet en goedgekeurd in de eerste zitting van de 10de conferentie van Kamers van Koophandel, waarin de regering werd aangeraden, om de rechten van kracht te doen blijven.

Maandag begrafenis van de Gasperi

Rome. — De begrafenis van de Gasperi zal Maandag a.s. te Rome geschieden. Het zal een staatsbegrafenis zijn.

Vrijwel de gehele wereldpers heeft grote artikelen gewijd aan de Gasperi, waarbij de nadruk werd gelegd op zijn werk voor de eenheid van Europa.

Malan behaalt beslissende zege

Johannesburg. — De Nationalistische Partij van premier Malan heeft bij regionale verkiezingen een beslissende overwinning behaald in drie der belangrijkste Zuid Afrikaanse provinciën, nl. de Kaapprovincie, Oranjevrijstaat en Transvaal op de „Verenigde Partij", die thans alleen in Natal over een meerderheid beschikt.

In vergelijking met de provinciale verkiezingen van 1949 wonnen de Nationalisten 10 zetels.

De weg vrij?

's-Gravenhage. — „De weg vrij?" vraagt het „Vrije Volk" zich in een hoofdartikel af, waarin het blad het verband tussen de reis van mr dr Da Costa Gomez en de bekendmaking van de vernietiging van het schorsingsbesluit Yrausquin—Croes vlak na zijn terugkeer te Willemstad zo duidelijk acht, dat geen ontkenningen van een glimlachende dr Gomez, nòch de grote geheimzinnigheid, waarmede zijn bezoek aan Nederland gepaard is gegaan, meer baten. Hij won in Den Haag blijkbaar advies in over de ontvangst van een eventueel beroep op de Kroon — zo schrijft het „Vrije Volk", dat de heren Yrausquin en Croes nog zou hebben opengestaan als de landsregering het schorsingsbesluit zou hebben overgenomen.

Het „Vrije Volk" meent, dat de vernietiging van het schorsingsbesluit onder de huidige omstandigheden inderdaad de beste politiek is, niet alleen omdat het argument, dat de heren Yrausquin en Croes uit hun Eilandraadslidmaatschap zakelijk voordeel hadden genoten, wel wat erg veel weg had van een stok, die gevonden moest worden om een hond te slaan; maar vooral ook, omdat nu een kwestie is weggenomen, die de behandeling van het Statuut in de Staten had kunnen vertroebelen.

Als het juist is, dat dr Gomez ook een compromis heeft gevonden voor de kwestie der Antilliaanse bijdrage tot de eigen defensie, dan zou daarmede een tweede nevenkwestie uit de wereld zijn geruimd. Geen van beiden had iets met het Statuut zelf uit te staan, maar beiden hadden zij een onzuivere stemming over het Statuut kunnen veroorzaken. Wij mogen — aldus besluit het Vrije Volk — hopen, dat de weg thans vrij is naar een spoedige en gunstige behandeling van het Statuut in de Staten.

Marine mutatie

's-Gravenhage. — Met ingang van 16 Augustus is aan de kapitein ter zee van de administratie, mr N. B. Spoor, wegens langdurige dienst eervol ontslag verleend uit de zeedienst.

Recht tot het Hart

— Voor niets deugen is een ramp maar het is ook niet verstandig voor alles te willen deugen.

Amerika neemt stelling tegen communistische actiegroepen

Washington. — Het Amerikaanse Huis van afgevaardigden en de Senaat zijn overeengekomen een anti-communistische compromiswet naar het Witte huis te zenden, volgens welke het lidmaatschap van de communistische partij niet strafbaar is doch wel dat van „communistische actiegroepen". De leden daarvan krijgen geen paspoort, mogen niet werken in een defensie-fabriek of in dienst zijn van de Federale regering en moeten zich laten inschrijven.

Het Huis van Afgevaardigden nam het ontwerp aan met 265 tegen 2 stemmen en de Senaat met 79 tegen 0 stemmen.

Voorts keurde het Huis van Afgevaardigden een reeds door de Senaat aanvaard wetsvoorstel goed, volgens hetwelk personen die schuldig bevonden zijn aan spionnage en sabotage in vredestijd, ter dood kunnen worden veroordeeld.

Het Huis van Afgevaardigden nam ook nog aan het ontwerp door de regering ingediend, inhoudende dat een ieder die zich schuldig maakt of schuldig bevonden wordt aan het opstoken tot het omverwerpen van de regering door geweld, van de Amerikaanse nationaliteit kan worden beroofd.

Al deze wetsontwerpen gaan nu naar het Witte Huis ter bekrachtiging door president Eisenhower.

Minder Kinderverlamming in V.S. neemt af

N. York. — Volgens de officiële statistieken neemt het aantal gevallen van kinderverlamming in de Verenigde Staten af. Het aantal geregistreerde gevallen is in overeenkomstige perioden in 1952, 1953 en 1954 respectievelijk 13.224, 11.710 en 10.797.

Lijfwacht heeft iets tegen president Vargas

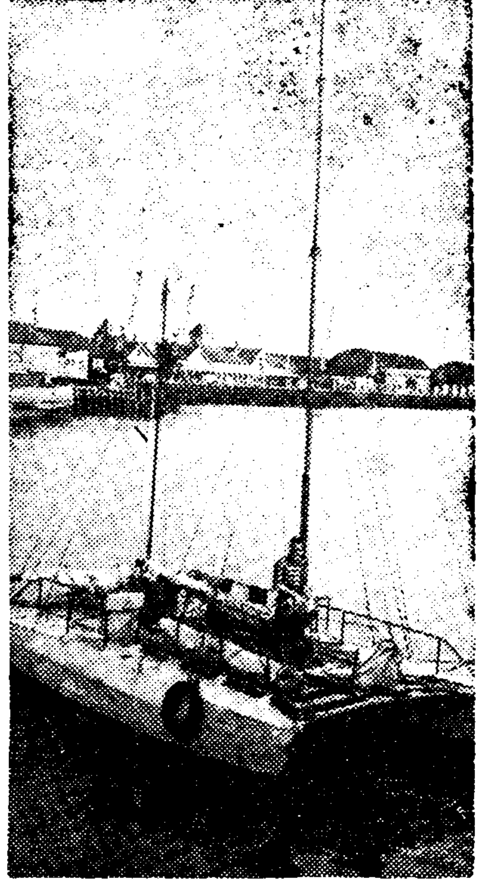
Rio de Janeiro. — Op een te Rio de Janeiro gehouden persconferentie deelde de kolonel van de luchtmacht, De Oliveira, die het onderzoek leidt inzake de schietpartij op majoor Rubens Vaz mede, dat „meer en meer" blijkt, dat nòch de regering, nòch de president, nòch iemand van de familie Vargas iets met de misdaad uitstaande hebben.

Wel staat vast, dat leden van de lijfwacht van president Vargas met de zaak te maken hebben.

Luchtdoelgeschut met mechanische hersenen

Weybourne. — In Weybourne (Norfolk) is voor het eerst buiten Amerika de „Sky-sweeper", een stuk luchtdoelgeschut van 75 mm met „mechanische hersenen" gedemonstreerd. Het kan ook gebruikt worden tegen doelen op de grond.

Het kanon kan volgens Amerikaanse experts 30 treffers van de 100 schoten garanderen tot afstanden van 6.500 meter. Het is in staat uiterst snelle straalvliegtuigen te raken.

De 21-jarige Wolfgang Kraker von Schwarzenfeld is van plan om met een door hem zelf vervaardigd zeilbootje een reis om de wereld te maken. Het scheepje drijft op twee cylinder-vormige drijvers en trekt door zijn eigenaardige vorm de aandacht in New-Haven, waar deze opname van de boot en kapitein is gemaakt.

Taipeh. — Generaal Kwei Joeng Tsjing, stafchef van het Chinese nationalistische leger, is te Taipeh op Formosa aan een hartaanval overleden.

1953 BRACHT KENTERING IN DE ECONOMIE DER NED. ANTILLEN

Jaarverslag der Ned. Handel Mij. verwacht op den duur resultaten van economische maatregelen der landsregering

Meer vracht- en passagiersschepen dan in 1952

In economisch opzicht viel voor de Nederlandse Antillen in het afgelopen jaar een zekere kentering waar te nemen, zo lezen wij in het jaarverslag over 1953 van de Nederlandse Handel-Maatschappij N.V. te Amsterdam, en het wijdt hieraan de volgende interessante beschouwing:

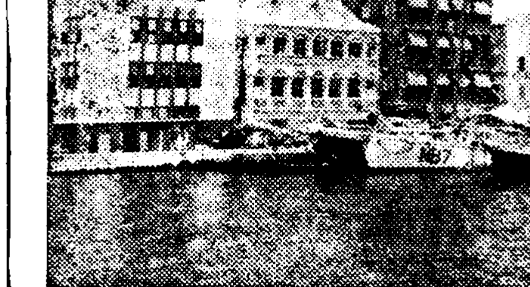
Sedert de vestiging van de twee grote olieraffinaderijen, te weten die op Curaçao in 1916 en die op Aruba in 1923, hebben deze eilanden een steeds toenemende mate van welvaart leren kennen. Een verminderde vraag op de wereldmarkt naar zware olie en verbeterde havenfaciliteiten in het land van herkomst der aardolie, Venezuela, hadden tengevolge, dat de beide betrokken oliemaatschappijen aan het eind van 1952 zekere beperkingen aankondigden.

Deze beperkingen hadden in 1953 nog slechts zeer gedeeltelijk een waarneembare uitwerking, doch zullen in de komende jaren worden gevoeld door verminderde bouwbedrijvigheid en geringere investeringen, zomede door verminderde aanvulling bij afvloeiing van personeel. De Regering is zich van deze gevaren zeer wel bewust en trof wederom verscheidene maatregelen ter verbreding van de welvaartsbasis dezer eilanden. Het verslag herinnert er dan aan, dat bij Landsbesluit van 10 December 1953 werd ingesteld de Technisch-Economische Raad der Nederlandse Antillen, waaraan een researchbureau zal worden verbonden, terwijl bij Landsverordening van 26 November 1953 aan nieuwe industrieën en hotels onder bepaalde voorwaarden tien jaar vrijdom van verschillende belastingen werd toegezegd.

Geen onmiddellijke resultaten

Hoewel van deze en dergelijke maatregelen, gezien het ontbreken van grondstoffen en het huidige hoge peil van de lonen, geen onmiddellijk resultaat kan worden verwacht — aldus het verslag — zullen zij op de duur, mits gecombineerd met onder meer een uitbreiding van de vakopleiding, niet nalaten om nieuwe bronnen van inkomsten te doen ontstaan.

Over de hoofdindustrie van de Nederlandse Antillen, de „olie", deelt het verslag van de Ned. Handel Mij verder mee, dat de C.P.I.M. en de C.S.M. tezamen in 1953 een bedrag van 70 millioen N.A. guldens in omloop brachten tegen 74 millioen in 1952. Ultimo 1953 bedroeg het aantal werknemers in

Gaan de zeilschepen uit het havenbeeld verdwijnen? Het aantal inklaringen van zeilvaartuigen op Curaçao was in 1953 nog maar ruim de helft van dat in 1952.

dienst van deze beide ondernemingen 11.922 (waarvan 1815 varend), tegen 12.950 (waarvan 1812 varend) op 31 December 1952.

Zowel direct als indirect zijn de Lago op Aruba en de C.P.I.M. op Curaçao nog steeds de grootste werkgevers op de Nederlandse Antillen. Hoezeer de economische positie van de Nederlandse Antillen verweven is met die der beide grote olie-ondernemingen blijkt ook hieruit, dat in 1952 de uitvoer van Curaçao en Aruba voor 98 % en de invoer voor 86 % uit „olie" bestond. (In 1951 respectievelijk 98 % en 87 %.)

Wat de overige industrieën betreft, constateert het verslag van de Ned. Handel Mij in 1953 geen opmerkelijke ontwikkelingen, behoudens een zekere teruggang wat betreft de bouwnijverheid en de scheepsreparatie. Op het terrein van de C.P.I.M. nam het Van Leer's concern een nieuwe vatenfabriek in gebruik.

De export van calcium-fosfaat, gewonnen door de Mijnmaatschappij Curaçao liep terug van 107.144 lgt in 1952 tot 94.578 lgt in 1953.

Scheepvaart

De scheepvaart vertoont, blijkens de gegevens van de Ned. Handel Mij., een teruggang van het aantal inklaringen van tankers en zeilschepen en een toename van die van vracht- en passagiersschepen en toeristenvaartuigen, zowel op Curaçao als op Aruba.

Op Curaçao werden in 1953 ingeklaard 4817 tankers met een gezamenlijke bruto-inhoud van 81.123 ton van 1000 m³ (In 1952 6271 tankers met 91.711 t.). Op Aruba kwamen in 1953 4580 tankers met 80.786 t. aan, tegen 5914 tankers met 93.667 t. in 1952. Voor passagiers- en vrachtschepen en voor zeilvaartuigen waren deze cijfers in 1953:

	Pass.- en vrachtschepen Aantal	Bruto inhoud in 1000 m³	Zeilvaart. Aantal
Curaçao	2299(2191)	39.428(37.296)	1663 (1669)
Aruba	649(515)	7.637(5.535)	399(709)

(Tussen haakjes: overeenkomstige cijfers in 1952).

Het aantal speciale toeristenschepen, dat de Nederlandse Antillen aandeed, bedroeg in 1953 36 tegen 17 in 1952 en 21 in 1951.

Enkele nieuwe scheepvaartmaatschappijen namen in 1953 Curaçao in haar vaarplan op, te weten: de Companhia Colonial de Navegação (Lissabon), de Nippon Yusen Kaisha (Japan), de Ahlmann Transcaribbean Line (van en naar de Grote Meren, U.S.A.) en de Three Bays Corporation (van en naar Miami, U.S.A.). Van de beide Duitse maatschappijen, die de Nederlandse Antillen weer aandoen, bunkert de „Hapag" op Curaçao, de Norddeutsche Lloyd op Aruba.

Ook het aantal commerciële landingen van vliegtuigen op de vier vliegvelden Hato, Dakota, Kralendijk en Juliana, nam ten opzichte van het jaar 1952 enigszins toe, namelijk van 8810 tot 8914. Het West-Indische Bedrijf van de K.L.M. vervoerde in 1953 114.445 passagiers tegen 116.264 in 1952. Aan commerciële vracht werd 2.102.698 kg vervoerd tegen 2.600.708 kg in 1952, aan post 149.101 kg tegen 157.121 kg in 1952.

In de fosfaat-mijn van de Mijnmaatschappij Curaçao, die in 1953 weer aanzienlijke hoeveelheden calcium-fosfaat exporteerde.

Tocht om de wereld met een zeilscheepje van 12 meter

Willemstad. — Op 11 Augustus van het vorig jaar vertrok van Hamburg een klein zeiljacht, de „Regina". Aan boord bevonden zich twee jonge Duitsers, de kapitein H. Hansen en de assistent-vriend en mede-eigenaar van het schip W. Buck. Bij deze jongelieden was het plan op gekomen om met hun zeilscheepje van 12 meter lang een tocht om de wereld te maken. Eigenlijk was het geen tocht om de wereld, maar men kan het toch zo noemen want ruim een jaar zijn de mensen nu al onderweg en voorlopig gaat het nog niet huiswaarts.

De „Regina" voer via de Noordze naar Engeland. De start was niet z goed want ten Noorden van de Nederlandse Waddeneilanden verloren d zeilvaarders hun ophaalbare kiel en het water stroomde naar binnen in de boot. In Dokkum werd een en ander gerepareerd. De motor die het scheepje tot zijn uitrusting telde werd spoedig weggekeild want het ding bleek alleen maar in een haven te willen lopen, zodra men op zee kwam deed het ding niets. Alle begin is moeilijk, dit hebben de jonge Duitsers ook ervaren Via Engeland ging de reis vlug Zuidwaarts naar Portugal. In het Kanaal was het weer bijzonder slecht, daarna hebben de zeilvaarders echter steeds prima weer genoten.

Van Portugal zeilde de „Regina" naar Spanje, Marokko, de Canarische Eilanden, Trinidad en Bonaire waar het ranke scheepje j.l. Zondag aankwam. Hedenmorgen voer het onze haven binnen. Op onze vraag hoe de jongelui hun reis bekostigen vernamen wij, dat zij artikelen over hun reis schrijven. Tevens maken zij foto's. Deze verkopen zij tesamen met de geschreven artikelen aan maar liefst vijf Duitse kranten.

De jongemannen hebben nog een grote reis voor de boeg. Eigenlijk weten zij zelf niet waar heen te gaan. Vast staat dat na Curaçao de koers wordt gezet naar Aruba. Vandaar zien zij dan wel weer. „Perhaps Colombia", zei Buck tot ons, daarbij verontschuldigend zijn schouders ophalend, alsof hij wilde zeggen: „Sorry, maar ik weet het echt niet."

De landen welke de zeilers in hun hoofd hebben zijn Panama, Peru, Chile en meer landen in Zuid-Amerika. Een vaststaand reisschema hebben zij niet ontworpen, evenmin zijn zij aan tijd gebonden. Wij vroegen de bruingebrande Buck wanneer hij dacht thuis te komen. Maar ook op deze vraag bleef hij ons het antwoord schuldig. Waarschijnlijk over twee jaar of later nog, het is niet bekend. Wanneer zij de tijd hebben volgens hun verzekering hebben zij dat, en zolang de kranten in Hamburg hun verhalen en foto's willen opnemen en betalen, zolang kunnen zij hun reis vervolgen. En daar vertrouwen zij dan maar op!

Panorama

Op Curaçao bestaat een bloeiende postduivensport, twee verenigingen zijn iedere Zondag trouw in de weer om de postduiven te laten vliegen.

De outsider zal verbaasd zijn wenkbrauwen optrekken en zich afvragen waarvoor al die nonsens dient. Maar Panorama van deze week geeft in een rijk geïllustreerd artikel weer, waarom honderdduizenden plezier in hun postduiven hebben. Deze liefhebberij is zo oud als de wereld, want Noach werd door een duif gewaarschuwd dat de zondvloed voorbij was. Waarmede we willen zeggen, dat de duif het symbool is van het goede nieuws en in wezen de boodschapper der vogelen genoemd kan worden. Ook in de dagen, toen Nederland bezet werd, hebben de duiven prachtig werk gedaan door boodschappen aan de geallieerden over te brengen.

Onder „de man van het kiekkastje" wordt bedoeld George Eastman, de man aan wie de foto-wereld zo veel dank is verschuldigd, want hij was het, die films wist te vervaardigen, waardoor het fotograferen een volkshobby kon worden.

Gestolen goed gedijt niet, luidt een bekend gezegde en dit gaat zeker op voor de man Cicero, die in oorlogstijd als huisknecht van de Britse gezant in Ankara de Duitsers waardevolle geheime inlichtingen verschafte, waarvan het maar goed is, dat de Duitsers die niet allen geloofd hebben, anders zou het oorlogsverloop een gans andere wending hebben kunnen nemen. Zoals bekend werd Cicero met valse ponden betaald. Het is een merkwaardige geschiedenis die de lezers van Panorama dit week-end te lezen krijgen over een huisknecht, die door toeval — en tot ongeluk van het Engelse wereldrijk — een pantalon van zijn Engelse meester kreeg op te bergen, welke een sleuteltje bevatte van een brandkast. Dit sleuteltje betekende de omwenteling in zijn leven.

Weet U dat de „New York Times" in New York „gezet" en in Amsterdam gedrukt wordt op de persen van de Telegraaf? En van Europa uit worden 70 landen bediend.

Degene, die iets meer wil weten over wat in Nederland nog aan privilegiën bestaat — en hoe vervelend die soms kunnen zijn — verzuime vooral niet over te slaan het artikel „eens gegeven, blijft gegeven".

Interessant is het artikel, dat de waarde van de aardstralen-theorie behandelt, alsmede de wichelroede-techniek naar het rijk der fabelen verwijst. En dit op gezag van enkele wetenschappelijke instellingen, die hieromtrent zijn gepolst. En toch.... zijn er met de wichelroede merkwaardige bravour stukjes gedemonstreerd.

Voorts bevat Panorama weer het feuilleton, een kort verhaal, foto nieuws uit Nederland en buitenland, een levensbeschrijving van John Rockefeller, de Croesus van Amerika, het spannend kinder strip-verhaal „Het Geheim van de vliegende schotel", Sjors, moppen en tal van andere bijzonderheden, die de lezer zullen weten te boeien.

Cobraman opnieuw in Roxy theater

Willemstad. — Voor de tweede maal op Curaçao heeft de Cobraman gisteravond het publiek van het theater Roxy met stomme verbazing geslagen. Wat de Cobraman met zijn spieren en zenuwen kan doen, grenst aan het ongelooflijke. Golden voiced Doreen gaf bij elke verdraaiing en verschuiving van Cobramans spieren een uitleg en volgens haar beweringen is Cobraman een heel normaal mens, maar heeft hij aan een yogue-instituut de wetenschap, wat hij allemaal met zijn lichaam kan doen, opgedaan.

Het optreden van Cobramans gezelschap begon met het zingen van enkele calypso's door Cobraman zelf, Joseph Clemingdore, zoals zijn naam is. Vervolgens trad voor het voetlicht de lieftallige Doreen Maureen, de Golden Voiced Bird of Jamaica, zoals zij wel wordt genoemd. Zij zong drie nummers, twee Spaanse en een Engelse.

Joseph Clemingdore, ditmaal in een witte i.p.v. een zwarte smoking, zoals bij zijn eerste optreden, demonstreerde vervolgens hoe hij het dansen in Engeland, Amerika en in Willemstad wel had gezien, een demonstratie, die de lachers op zijn hand bracht.

Toen zakte het doek om na enkele ogenblikken weer op te gaan met een Oosters décor. Het toneel was kunstig en fleurig met bloemen versierd. Doreen Maureen kwam in een kimono gehuld het toneel op en zij legde aan het publiek uit wat de Cobraman nu zou laten zien. Zij zeide, dat Cobraman helemaal geen misbaksel is, maar een nomaal mens. Echter is hij tot zijn kunst in staat door het volkomen beheersen van al zijn spieren en zenuwen.

De Cobraman bewees aan alle toeschouwers, dat hij geen show maakte. Eerst ontdeed hij zich van de wijdse kleding, waarin hij het toneel was opgekomen om vervolgens zijn witte broek op een ongewone wijze uit te trekken, namelenk terwijl een stoel op zijn neus balanceerde. In een kort „slangenbroekje" en met een „cobramuts" op zijn hoofd bleef hij op het toneel staan. Een stoel, waarop een kleine jongen zat, zette hij zomaar op zijn voorhoofd, gevoelde zich op zijn hoge zetel zo lekker als kip. Hierna begon de Cobraman pas goed. Hij liet de verbaasde menigte zien, dat hij zijn schouderbladen, zijn benen, zijn rug en maag in allerlei, soms griezelige, vormen kon buigen en draaien.

Doreen gaf hierbij de nodige explicatie en verzekerde, dat de Cobraman hard heeft moeten trainen voordat hij tot deze ongelooflijke prestaties in staat was.

Als het publiek ergens van overtuigd was, dan zeker hiervan. En het uitte deze overtuiging dan ook door een dankbaar applaus aan het eind van de avond

VAART EN VLUCHT

VAART

Virginia de Zuruca nr Havana, **Auriga** v La Guaira nr Kingston, **Los Angeles** v Antwerpen nr Carthagena, **Elouisa** v Pto Cabello, **Capita III** nr St Thomas, **Arowak** v S. Martha.

Haven: in 7 vrachtschepen (uit 3), 7 tankers (uit 7) en 5 zeilboten (7), er landden 44 passagiers, 14 vertrokken en 644 kwamen in transito.

Hato: landend 14 en vertrekkend 13 vliegtuigen; er landden 198 passagiers, 103 vertrokken en 156 kwamen in transito.

Het weer

Max. temp. 31,6 C. (88,9 F.), min. 25 C. (67 F.) en gem. 28.5 C. (83,3 F.). Max. wind 18, min 10 en gem. 14 knopen. Vochtigheidsgehalte 74%. Helder 2, licht bewolkt 3 en bewolkt 19 uur.

Voetbal

Zaterdag: om 16 uur, Uniao 2 v/s Maderense 2 en om 20 uur, N.A.S.V. v/s Luis Brion.

Zondag: om 16 uur, Uniao Veteranen v/s Uniao-B en om 19.30 uur, Maderense v/s Uniao, de wedstrijd wordt gespeeld om een beker, die is uitgeloofd door het bestuur van Uniao ter gelegenheid van het 5-jarig bestaan dat in de afglopen week werd gevierd. Het belooft een spannende ontmoeting te worden.

Maandag: om 19.30 uur, Sithoc v/s N.A.S.V.

Dinsdag: om 6.45 uur, in het kader van het Suffisantvacantieplan, Suffisant Eagles v/s Asiento Jr.

Donderdag: om 19.30 uur Afd. AB v/s OA — C.P.I.M. wedstrijd.

Vrijdag: om 19.30 uur, N.A.S.V. v/s Carpatula.

De wedstrijden vinden allen plaats in het Suffisantstadion.

Leerlingen in uniform

Willemstad. — Naar wij vernemen zullen de leerlingen van het Maria College bij het ingaan van het nieuwe schooljaar per 2 September a.s. voortaan in uniforme kleding, bestaande uit een donkerblauwe rok en een witte blouse met op de zakjes het embleem van de school, de lessen volgen. Dit is op verzoek van de talrijke ouders en leerlingen zelf (?) ingevoerd. Sterren op de blouse geven aan, in welke klasse de leerlinge zit.

Verstekelingen

Willemstad. — Aan boord van het Canadese passagiersschip „Caledoniën" bevonden zich twee verstekelingen uit Haiti. Zij werden aan boord ingesloten en moesten de reis voortzetten.

WATERMANNEN DANKEN WILLEMSTAD

Willemstad. — De gezagvoerder van de „Waterman" zond de Gouverneur een telegram, waarin hij de Gouverneur verzocht namens de opvarenden de bevolking van Willemstad hartelijk dank te zeggen voor de gastvrije ontvangst, die hen bereid werd, toen zij Willemstad aandeden op hun tocht naar hun tweede vaderland, Australië en New Zealand.

In een treintje over de Tafelberg

Willemstad. — In het kader van het vacantieplan zijn hedenmorgen een 48 jongelieden onder leiding van de heer Schriers en twee dames in een gloednieuwe C.P.I.M.-bus naar Nieuwpoort getogen. Prompt op tijd, om kwart voor acht, vertrok het groepje, dat eigenlijk maar uit 40 personen zou bestaan, maar dat, zoals het altijd gaat bij interessante excursies, toch wel enkele belangstellenden meer telde. De jongelui waren in een goede stemming en zingend reden zij Nieuwpoortwaarts.

Van fosfaat en kalksteen

Omstreeks half negen belandde de grote geel-rode bus boven op de Tafelberg, nabij de kabelbaan. De inzittenden moesten uitstappen. Kreten van bewondering klonken, toen de vacantieplanners het prachtige uitzicht zagen vanaf de hoge berg. Een lange trein van steenwagentjes stond reeds klaar en nodigden tot instappen. De 48 kinderen konden er maar net in. Een krachtige locomotief trok de wagentjes over de hele Tafelberg. De heer Porck, Bedrijfsleider ter vervanging van de heer Hicks, die momenteel wnd. directeur is in verband met het verlof van de heer Mesney, reed op de locomotief mee en gaf aan de leider van de excursie, de hr Schriers enige explicaties betreffende het fosfaat en het kalksteen. De heer Schriers op zijn beurt vertaalde de Engelse benamingen weer in het Nederlands.

Lange rails lagen kris kras door elkaar en ver over de berg klonk het gedrill van de 15 voet lange boor waarmee gaten worden geboord voor de springlading. Tweemaal per dag wordt er een flinke gedeelte van een berg opgeblazen. Meestal gebeurt dit om twaalf en vier uur. Dan komen alle werklieden van boven naar beneden en gaat na een tijd de explosie. Brokken steen vliegen dan door de lucht. De jongelui keken vanmorgen hun ogen uit naar al het vreemde gedoe op deze hoge berg. Een pracht uitzicht bood het verste plekje, daar staat men een 300 voet boven de zeespiegel en is zeifs Willemstad te zien. De Isla biedt ook vanaf deze plaats een indrukwekkend schouwspel, ondanks de grote afstand. Wit staken de zeilen van enkele scheepjes op zee af tegen de blauwe hemel.

Fantastisch mooi waren de stukken fosfaat en kalksteen die de jongelui overal konden oprapen. Velen zijn vanmiddag dan ook met prachtige stukken glinsterende mineralen huiswaarts gekeerd. Door de kleine tunneltjes tufte het treintje terug naar de kabelbaan. Hier nam de heer Porck ons mee naar zijn kantoortje waar de leider en leidsters enige prachtige monsters konden uitzoeken. Dankbaar vertrokken alle vacantieplanners even later om in duizelingwekkende vaart naar beneden te suizen. Een goed geasphalteerde weg doet hard rijden en binnen enkele minuten draaide de enorme bus het strand van de Santa Barbare Beach op. Een verkleedpartij volgde en alras vochten jongens en meisjes het hardst om elkaar in het water te duwen. Natuurlijk werd het een spatpartij van belang. In de middag verscheen een motorboot van Brakkeput en gingen de jongelieden met deze boot richting Brakkeput. Hier stond de grote bus weer te wachten om allen huiswaarts te brengen. Allen hebben flink genoten en buiten dat, het was een zeer leerzame tocht, deze excursie naar Nieuwpoort.

Tafeltennis-festijn in Societeit Asiento

Emmastad. — Gisteravond werd onder grote belangstelling in de Sociëteit Asiento te Emmastad een aanvang gemaakt met de tafeltenniskampioenschappen 1954. Het is voor de vele tafeltennis-liefhebbers op ons eiland zeker verheugend te zien, dat de belangstelling voor deze sport met de dag groeit. Onlangs nog konden wij over de stappen schrijven, die er in Willemstad ondernomen worden om op Curaçao een Tafeltennis Bond op te richten. En gisteravond waren wij op Emmastad getuige van een aardig tafeltennisfestijn. Wij zagen enige zeer spannende wedstrijden tussen de ongeveer 40 deelnemers, die in de grote zaal van de Club Asiento bijeen waren gekomen om onder elkander de strijd aan te binden voor de (open) clubkampioenschappen.

Zoals bekend organiseert de „moeder-vereniging" op sportgebied te Emmastad, „Asiento" ieder jaar tafeltenniskampioenschappen, maar een werkelijke tafeltennisclub bestaat er in de Isla-gemeenschap nog niet. (in „Asiento"-verband zijn er sportclubs voor diverse takken van sport, z.a. voetbal, tennis, biljarten, zwemmen, waterpolo, volleyball, schermen en cricket.) Nu is men ook bezig een Tafeltennis Club op te richten. Naar wij vernemen vlot de organisatie prima zodat direct na deze kampioenschappen de eerste bijeenkomst van deze club (in oprichting) zal plaatsvinden en wel op Vrijdag, 27 Augustus om 20.00 uur, in de gymnastieklokaal van de H.J.A. Schoederschool te Emmastad.

De eerste ronde

Gisteravond werd de eerste ronde dames enkelspelen A en B en heren enkel A en B gespeeld. Er werd volgens een poule-systeem gespeeld met poules van vier spelers. Diegenen die de meeste partijen in zijn of haar poule won, ging over naar de volgende (finales) ronde. Hierna zal volgens een afvalsysteem verder gespeeld worden. Iedere speler krijgt dus een kans om minstens twee wedstrijden te spelen en loopt niet het risico er na slechts één wedstrijd gespeeld te hebben te worden uitgeschakeld.

Van de Curacaose sportvelden

De wedstrijden stonden onder de algemene leiding van de heren Zwier, Oostlander en Van Muyden die vanaf het toneel van de Sociëteit zorgden dat alles tot in de puntjes uitstekend was geregeld.

Hier volgen de uitslagen van de eerste dag:

Dames A — Poule 1: 1 van Oudheusden 2 Heeneman.

Dames A — Poule 2: 1 Mevr. Zwier; 2 Nieuwenhoven.

Dames B — Poule 1: 1 Berends; 2 Cornelissen.

Dames B — Poule 2: 1 de Neef; 2 Both.

Heren A — Poule 1: 1 Meit; 2 Zwier.

Heren A — Poule 2: 1 D. Nebbeling; 2 Dammers.

Heren A — Poule 3: 1 de Winter; 2 Flores.

Heren B — Poule 1: 1 van Delden; 2 v.d. Martel.

Heren B — Poule 2: 1 Dijckhoffz; 2 Schornagel.

Heren B — Poule 3: 1 de Neef; 2 Nijhuis.

Hedenavond om 20.00 uur worden in Club Asiento de tweede ronde en de finales gespeeld.

Voetbal

Willemstad. — Zaterdagavond om 20 uur zal een wedstrijd verspeeld worden tussen Aruba Jrs en een versterkt Sithoc-elftal. Zondagmiddag een wedstrijd tussen Aruba Jrs en een versterkt SUBT-elftal. De versterkingen zullen bestaan uit Bondsspelers en de wedstrijden zijn bedoeld als training voor de as. wedstrijden tegen Suriname.

Om de marine kampioenschappen

Willemstad. — Gisteren zijn er weer twee uitslagen gevallen, in de afdeling volleybal behaalden de Marinemannen van Suffisant de eerste prijs, met 4 gewonnen partijen, M.B.P. bezette met 3 gewonnen partijen de tweede plaats, 3. Squadron I met 2 gew. partijen, Marine Savoneta (Aruba) bezette de 4de plaats met 1 gew. partij en de van Speyck was de hekkensluiter.

In waterpolo waren de mannen van het Squadron I de sterksten. 2.— Mariniers Savoneta, 3.— M.B.P. en 4.— van Speyck.

SSA-cricket competitie

Suffisantdorp. — Het competitierad draait voort. Voor Zondag vermeldt het programma in de B-klasse, Hairoon v/s Dominica. Deze clubs ontmoeten elkaar in het stadion en op het terrein achter de bioscoop Renown v/s Grenad-B van de C-klasse. Aanvang van de wedstrijd om 9.30 uur.

Aantrekkelijk boksfeest in Monte Carmelo Square Garden

Willemstad. — Voor morgenavond heeft de heer Ciro Cardoze, promotor van de Curaçao Boxing Club weer een interessant programma samengesteld, dat zal bestaan uit twee tien-ronders, een zes-ronder en twee vier-ronders, tezamen dus 34 ronden, waarin optreden zeer bekende boksers, die op zichzelf al een garantie zijn voor het welslagen van deze avond. De hoofdbout zal gaan tussen Sugar Boy Nando en Hugh Serville in een gevecht van tien ronden.

Sugar Boy Nando is hier geen onbekende meer en eenieder weet, dat deze bokser een zeer agressieve ringman is, die tot het laatste in de ring zal blijven. Hugh Serville kennen wij uit een gevecht tegen Ismael España en hij heeft toen laten blijken een snelle pugilist te zijn met zeer grote reactiesnelheid. Genoemde boksers hebben beiden in Ismael España hun meerdere moeten erkennen en het merkwaardige is, dat voor allelei de nederlaag in de zevende ronde. Hieruit valt dus op te maken, dat het een spannend gevecht zal worden, daar beiden zullen trachten hun supérioriteit te bewijzen. Wij geven aan Nando de meeste kansen, doch daar zovele voorspellingen niet uitkomen, kan het ook zijn, dat het anders zal verlopen.

Sugar Boy Nando is hard aan het trainen en heeft de sterke Young Tunney de vorige week in de eerste ronde er onder gekregen, daar hij deze bokser driemaal in dezelfde ronde naar het canvas heeft weten te verwijzen....

De semi-finale tussen Battling Siki en Young Gavilan belooft ook zeer interessant te worden. Batting Siki heeft in zijn jongste gevecht een draw weten te behalen tegen de bekende Curaçaose bokser Diamante Negro, terwijl Young Gavilan (Kadú) de laatste keer in het Monte Carmelo Square Garden voor een verrassing zorgde toen hij, vooral in de laatste ronden goed opkomend, een draw wist te forceren tegen Young Tunney.

De preliminaires zullen bestaan uit een gevecht over zes ronden tussen Young Sandy Saddler en Kid Victor, verder twee vier-ronders tussen Paals en Edgar Booi en tussen Kid Richard en Jimmy McLanen.

Gezien dit knalprogramma geloven wij, dat het er Zaterdag in het Monte Carmelo Square Garden zeker zal spannen en wij wensen de heer Cardoze: good fights and a full stadium!

Expositie Figuurzaagwerk

Suffisantdorp. — In het kader van het „vacantieplan in het Suffisantdorp, zal op Maandag a.s. om 18.00 uur, in het „Jeugdcentrum" een tentoonstelling worden geopend van „Figuurzaagwerk". De tentoonstelling zal tot de laatste dag van de vacantie uitgezonderd Vrijdag voor bezoekers open zijn, op de openingsmiddag van 18.00 t/m 19.00 uur, en de overige dagen van 17.00 t/m 19.00 uur. Een bezoek aan deze jeugdtentoonstelling bevelen wij een ieder warm aan, het is de moeite waard.

Suffisantdorp. — In dringende gevallen kan de hr. A. Melfor gedurende dit week-end bereikt worden op tel. 013142 b.g.g. 2400.

Athletiek- en wielerwedstrijden

Suffisantdorp. — Op Zaterdag 28 en Zondag 29 Augustus as. houdt de „Amateur Wielrijders en Athletiek Bond" van Suffisantdorp haar jaarlijkse internationale sportontmoetingen, die plaats vinden op het nieuwe sportveld achter de bioscoop.

Helicopter snelt te hulp in Assam

...de buurt van een dorpje in het door ernstige overstromingen getroffen Assam (Indië) trekt een groep daklozen langs een overstroomde weg, terwijl een helicopter van de Assam Oil Company op patrouille boven het overstroomde gebied juist passeert. Ook hier heeft de helicopter zijn waarde bij het reddingswerk weer bewezen.

27 Augustus debat over Tunis en Marokko

Na Geneve: *Vrees voor kettingreactie in de Franse overzeese bezittingen*

(Van onze Parijse correspondent)

Frankrijk moet gewekt worden. Iedere Fransman moet weer ingeschakeld worden in het Franse leven. Aldus de wekroep van Mendès-France gistermorgen in de Kamer bij de behandeling van het economische en financiële plan van de regering. De MRP is niet afzijdig gebleven. Op een compromis-tekst zijn Kamer en regering het eens geworden. Met 361 stemmen nam de Kamer het één-artikel-tellende wetsontwerp aan. In de namiddag was er openbaar overleg tussen regering en Kamer over een datum, waarop de Tunesische, Marokkaanse en Indische aangelegenheden behandeld kunnen worden. De regering stelde voor 27 Augustus, welke datum met grote meerderheid werd aanvaard. Doch niet zonder dat een grote ongerustheid bij velen was uitgesproken over de door Genève ontstane kettingreactie in de Franse overzeese bezittingen.

Wisselende meerderheid

Het woord „abandon" viel keer op keer naast de term „voldongen feit". Interessant was in dit debat de rede van de katholieke volksrepublikein, die er de nadruk op legde dat Robert Schuman in 1950 deze interne autonomie-opvatting voor Tunis al geproclameerd had. Men vraagt zich dan eens te meer af waarom in vier jaar tijds deze opvatting dan niet tot werkelijkheid geworden is. Maar hier raakt men aan een van de zwakke plekken van de vroegere politiek en aan de sterke kant van Mendès-France.

Zoals de voorstanders van de politiek van deze regering hopen dat alsnog de Franse belangen in de Noord-Afrikaanse gebieden gered kunnen worden, zo vrezen de tegenstanders dat het daarvoor reeds te laat is.

De eigen partijgenoot van Mendès-France, de voormalige minister van Justitie, Martinaud-Deprat, verklaarde dat hij het met de voorgestelde datum wel eens was, maar dat hij en vele zijner vrienden het niet eens waren met de door Mendès-France ingeslagen weg. Na deze aanval van de radicaal-socialistische zijde nam Mendès-France de handschoen op om de betekenis van de stemming over het vertrouwensvotum uit te breiden van een eenvoudige goedkeuring van de datum tot een goedkeuring van het tot heden door de regering gevoerde beleid. Duidelijk stelde hij dat sinds de bevrijding alle regeringen een drievoudige doelstelling hebben nagestreefd: interne autonomie, diplomatieke en militaire eenheid met Frankrijk en waarborgen voor de Fransen.

De situatie in Marokko is echter anders, aldus Mendès-France. De maand Augustus zal een dramatische worden en de eerste taak van de regering is mensenlevens te redden. Uit dit debat bleek nog eens duidelijk hoe wisselend de meerderheid is om deze nieuwe regering. Steun werd gisteren toegezegd door de socialisten en de MRP, beiden niet in de regering vertegenwoordigd. Reserves waren er vele bij de regerings-partijen. Op de achtergrond zweeft meer dan ooit de vraag: zal het debat over de EDG de definitieve regerings meerderheid opleveren of zal alles opnieuw op de helling worden gezet?

Een hevige storm welke door de vallei van de Theems raasde heeft enige tijd geleden de Londense straten onder water gezet. Verscheidene gebouwen kwamen zonder electriciteit te zitten. Op de foto: Een auto baant zich een weg door een overstroomde straat in St. James Park.

K.L.M. bestelt Super Connie

Super Constellations zullen spoedig worden ingeschakeld op diensten Tokyo en Sydney.

den Haag. — Teneinde haar vloot uit te breiden, heeft de KLM drie Super Constellations van het type L-1049-G besteld bij de Lockheed Aircraft Corporation in Californie. Deze toestellen worden afgeleverd in het begin van 1956, zodat de KLM vloot dan 16 Super Constellations rijk zal zijn. Op het ogenblik bezit de KLM tien Super Connies, terwijl drie reeds eerder bestelde toestellen gedurende de loop van dit jaar te Amsterdam worden verwacht.

De drie nieuwe Super Constellations welke nu zijn besteld zullen een groter startgewicht hebben (137.500 lbs. i.p.v. 133.000 lbs.) en een groter landingsgewicht (113.000 lbs. i.p.v. 110.000 lbs.).

Tevens kan de L-1049-G met normale pay-load een aanmerkelijk langere afstand non-stop afleggen dan de andere, reeds eerder vermelde, types.

De ultra-moderne Super Constellations, de langste transport-vliegtuigen momenteel in gebruik in civiele luchtvaart, worden thans door de KLM gevlogen op haar diensten van Amsterdam naar New York, Curaçao, Johannesburg en Djakarta.

Dit jaar zal met ingang van de winter-dienstregeling de Super Constellation eveneens geintroduceerd worden op de diensten naar Tokyo en Sydney.

Vloot houdt oog op Formosa

Washington. — Uit welingelichte kringen in Washington is vernomen, dat nu de zevende Amerikaanse vloot opdracht gekregen heeft te voorkomen dat de communisten een invasie houden op Formosa, tevens van Amerikaanse zijde „een rem gezet" wordt op het verlangen van Tsjan Kai Tsjek om een uitval te doen naar het Chinese vaste land. Amerikaanse militaire experts achtten de legermacht van de nationalisten niet in staat een succesvolle landing te volbrengen.

EEN LANGE REIS

Block Island. — Achttien jaar geleden wierp iemand een fles in de rivier de Mississipi en nu vond men deze fles terug op de kust van het Block Island aan de Noord-Oostelijke kust van de V.S.. Welk een wonderlijke reis deze fles, waarin een gedateerd briefje zat met de belofte van twee dollar voor de vinder, heeft afgelegd, moge blijken uit het feit, dat de fles door de rivier de zee is ingestroomd, de Golf van Mexico is overgestoken, rond Florida is gedreven en vervolgens de gehele Oostkust van de Verenigde Staten is gepasseerd totdat het in het uiterste Noord-Oostelijk deel gevonden werd.

Vliegende Hollander naar Kabul

In Kabul — hetgeen betekent „Dauwdrup in het hart van een bloem" zal binnenkort eenmaal per week een „Vliegende Hollander" neerstrijken. Het ligt n.l. in de bedoeling van de KLM om met ingang van 23 Augustus a.s. een eenmaal wekelijkse z.g. proefdienst te openen tussen Karachi en Kabul, de hoofdstad van Afghanistan met een tussenlanding te Kandahar in Zuid-Afghanistan.

Deze dienst, die gedurende een proefperiode van 6 a 7 weken wordt uitgevoerd zal worden onderhouden door een in Karachi gestationneerde Dakota die op Maandagen uit Karachi en op Dinsdagen uit Xikfiul zal vertrekken. De totale reisduur bedraagt 5 1/2 uur.

Van de ervaringen, die gedurende deze proefperiode zullen worden opgedaan zal het afhangen of de KLM in 1955 een geregelde dienst op de hoofdstad van het Koninkrijk Afghanistan zal openen.

Kabul heeft de laatste jaren o.m. betekenis gekregen door de technische hulp-programma- in dit gebied, o.a betreffende uitgebreide irrigatieprojecten, het oprichten van waterkracht centrales, textielfabrieken, enz. De verbinding van Kabul over de grond met Pakistan, bestaat uit een voornamelijk door Kamelen-karavanen gebruikte weg, die o.m. over de Khyberpa en de Latabandpassen voert.

Vijftien jaar geleden vloog de wereld opnieuw in brand

Hitlers invasie van Polen betekende het begin van de tweede wereldoorlog

Besprekingen, die geen resultaat meer opleverden

Bijzondere correspondentie

Om precies kwart voor zes in de morgen van de eerste September 1939 overschreden de Duitse legers de grenzen van Polen en ontketenden daarmede een militair conflict, dat zich over de gehele aardbodem zou voortplanten. Nog geen jaar tevoren, op 9 September 1937, had Hitler zijn eisen, die tot de vernietiging van Tsjechoslowakije leidden, bij de overeenkomst van München bevredigd gezien. Sudetenland was aan de Duitse landhonger opgeofferd en „Duitsland had geen territoriale eisen meer in Europa". Zes maanden later werd geheel Tsjechoslowakije onder de nazi-laarzen vertrapt!

Op dat ogenblik sprong in de Europese hoofdsteden het signaal op onveilig. De Britse premier, Neville Chamberlain, die na München het Engelse volk naar bed had gestuurd met de woorden: „In onze tijd is het vrede, mijn dierbare vrienden," stelde zich op 18 Maart 1939 tijdens een bijeenkomst in Birmingham in het openbaar de vraag: „Is dit de laatste aanval op een klein land of betekent dit een nieuwe stap, welke leidt naar een poging om de wereld met geweld te beheersen?" Berlijn zou hem spoedig antwoord geven op deze vraag, want negen dagen na de bezetting van Praag wendde Hitler zich tot Polen met de eis, dat Danzig aan Duitsland zou worden afgestaan en dat Duitsland het recht zou krijgen een weg en een spoorlijn aan te leggen door de Poolse Corridor naar Oost-Pruisen. Polen weigerde; de laatste prelude voor de grote wereldbrand was ingezet.

Was een wereldoorlog te voorkomen geweest?

Men kan zich thans, vijftien jaar na het uitbreken van de openlijke vijandigheden, de vraag stellen of op dát ogenblik een gewapend conflict, waardoor de gehele wereld in brand zou vliegen, te vermijden was geweest. Om op deze vraag een antwoord te kunnen geven, zullen wij een blik moeten slaan in de Duitse documenten, welke de westelijke mogendheden tegen het einde van de oorlog in handen vielen, en die in 1948 door het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken zijn gepubliceerd. Hieruit kan men voor een groot gedeelte de oorzaken aanwijzen, welke in de lente en de zomer van 1939 hebben geleid tot het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. Er zal evenwel ogenblikkelijk op gewezen moeten worden, dat door de publicatie van deze geschriften slechts één zijde van de medaille werd belicht en wel díé, welke reeds grotendeels bekend was. De keerzijde, de Sovjet-zijde, is nooit gepubliceerd en zal waarschijnlijk nooit worden openbaar gemaakt.

Voor zover men echter tussen de regels door kan lezen, kan men tot de conclusie komen, dat aan het uitbreken van de grootste oorlog van de gehele wereldgeschiedenis, Stalin een even grote schuld draagt als Hitler. De plannen van de Sovjet-dictator werden evenwel op het kritieke ogenblik doorkruist door de Führer, die in zijn haast om zijn eigen aspiraties verwezenlijkt te zien, zijn vroegere bondgenoot in één van zijn meest verbeten vijanden veranderde. Want Hitler had niet het geduld, waarover Stalin beschikte in zijn streven naar wereldheerschappij.

Toen de Sovjet-unie in Augustus 1939 een bondgenootschap sloot met nazi-Duitsland, hoopte Stalin niet op een snelle oogst — de vernietiging van het kapitalistische westen — doch zag hij in deze overeenkomst een nieuwe stap, om uiteindelijk de gehele wereld aan zijn macht te onderwerpen. Hoe snel de bedrieger werd bedrogen heeft de jongste geschiedenis ons geleerd. Op 22 Juni 1941 overschreden Duitse troepen de nieuwe Russische grenzen in het vroegere Polen en kwam een einde aan een bondgenootschap, dat op wederzijds wantrouwen was gebaseerd geweest. Stalin slaagde er echter toch in de grootste winst binnen te halen.

Het tijdperk van de onderhandelingen

Toen Tsjechoslowakije onder de nazi-laarzen was vertrapt, liep de gehele diplomatieke wereld te hoop. In de kanselarijen van de Europese hoofdsteden gonsde het van activiteit. Duitsland was zijn belofte aan Neville Chamberlain — waarover niemand verwonderd was, behalve de Britse premier zelf — niet nagekomen, en was zonder nadere mededeling Praag binnengerukt. Op 22 Maart legde Hitler de hand op de vroegere Duitse haven Memel, die tot dat ogenblik aan Litauen had toebehoord. Nauwelijks één maand later verklaarde hij in de Reichstag, dat hij aan Polen enige voorstellen had gedaan met betrekking tot Danzig en de Poolse Corridor. „De Poolse regering heeft mijn één en enig aanbod van de hand gewezen," riep hij uit, alsof Polen blij moest zijn met hetgeen de nazi-dictator het wilde afnemen.

Intussen had op 17 April de Russische ambassadeur in Berlijn een bezoek gebracht aan de Duitse staatssecretaris voor buitenlandse zaken, baron Ernst von Weizsäcker. Tijdens dit onderhoud had de Rus Merekaloff terloops opgemerkt, dat de betrekkingen tussen Duitsland en Rusland beter zouden kunnen worden. Op diezelfde dag stelde de Sovjet-regering aan Frankrijk en Engeland een triple-alliantie voor, waardoor Rusland zich van de andere kant wilde dekken. Welke rol Rusland bij het uiteindelijk losbarsten van de vijandigheden heeft gespeeld, kan men reeds hier beginnen te gissen. Zoals wij boven reeds opmerkten, heeft Rusland zijn kaarten nog niet op tafel gegooid over deze periode van de wereldgeschiedenis en zal het dit waarschijnlijk nooit doen. Doch een tip van de sluier werd voor het westen wellicht reeds opgelicht op 3 Mei 1939.

Op die datum publiceerde de Pravda zonder verdere commentaar het bericht, dat Maxim Litwinoff als minister van buitenlandse zaken van de Sovjet-unie plaats had gemaakt voor Vyacheslav Molotoff. Was Litwinoff's aftreden misschien een laatste waarschuwing aan het westen? Litwinoff kon terugzien op een respectabele staat van dienst. Hij had na de eerste wereldoorlog de onderhandelingen gevoerd, die leidden tot Ruslands toelating tot de Volkenbond en het is niet moeilijk om te veronderstellen, dat hij op 17 April de drijfveer was voor de voorstellen van een triple-alliantie. Geslepen en ervaren moet hij op dat ogenblik reeds hebben doorzien, dat een samengaan met Hitler-Duitsland op de lange duur geen vrucht kon dragen, terwijl een samengaan met het westen, zoals dat na 1941 noodzaak voor Rusland werd, uiteindelijk een grotere winst voor zijn land zou opleveren. Indien het westen in April 1939 zijn afkeer van de Sovjet-unie had kunnen overwinnen; indien het de ogen niet had gesloten voor de werkelijkheid, dat de anti-kapitalistische instelling van de Sovjet-unie een gevaar betekende, hetwelk de wereld zou bedreigen wanneer Duitsland als vijand was uitgeschakeld, zou de wereld er thans waarschijnlijk geheel anders hebben uitgezien.

In snel tempo volgden de gebeurtenissen ná April 1939 elkaar op. Hitler had zijn zinnen gezet op Polen; hij had de datum van de invasie vastgesteld op 1 September 1939, vóórdat zijn legers door de regens in het najaar zouden worden overvallen. Vóór die datum wilde hij zich van Stalin's vriendschap verzekeren, om zijn plannen te kunnen uitvoeren.

In Mei van dat jaar zag hij, dat Rusland hinkte op twee gedachten: een bondgenootschap met Engeland of een vriendschapsverdrag met Duitsland. Zowel Von Weizsäcker te Berlijn, als graaf Friedrich Werner von der Schulenberg, de nazi-ambassadeur in Moskou, kregen opdracht hun uiterste krachten in te spannen om een duidelijke uitspraak van Rusland te verkrijgen. Hierdoor verontrust zonden Frankrijk en Engeland in begin Augustus een militaire missie naar de Sovjet-hoofdstad om weerstand te kunnen bieden [illegible] eventuele Duitse agressie.

Terwijl deze besprekingen met het westen zich voortsleepten, kondigde de Duitse pers op 21 Augustus 1939 om middernacht plotseling aan, dat de Duitse minister van buitenlandse zaken...

(Vervolg elders in dit blad)

Op 23 Augustus 1939 plaatste de Russische minister van buitenlandse zaken Molotoff, zijn handtekening onder het Duits-Russische vriendschapsverdrag. Staande naast Von Ribbentrop keek Stalin lachend toe.

Amsterdamse aandelenmarkt zoekt zijn evenwicht

Toenemende liquiditeit bij verkopend publiek

(Van onze correspondent in Noord-Nederland)

De introductie van aandelen Koninklijke Ned. Petroleum te New York, die op 20 Juli in Wallstreet plaats vond, heeft niet de sensatie gebracht, die men zich daarvan voorstelde. Hoewel er een officieel tintje aan gegeven was, ontplooide de handel zich na een bevredigende openingsomzet van aandelen van f 50.— verder maar traag en het koersverloop was niet bepaald bemoedigend. In de twee eerste dagen van officiële notering liep de notering van 59¼ tot 57 5/8 terug. Hoewel deze eerste dagen nog niet als maatstaf voor de toekomst mogen worden gerekend, heeft men nog niet de indruk ontvangen, dat met de introductie van aandelen Kon. Petroleum te New York de hegemonie over het aandeel in Amerikaanse handen zou zijn overgegaan, want de koersvorming ging in grotere mate van Amsterdam uit dan van New York. Toch mag men hierop nog geen uitgesproken opinie gaan baseren. Meer houvast geeft in deze de verklaring van Jhr. Loudon, die gepubliceerd heeft, dat ongeveer 15 pct. van het uitstaande aandelenkapitaal van de Koninklijke thans in Amerika wordt gehouden. Dit is het eerste concrete cijfer, dat over de export van aandelen Koninklijke Petroleum openbaar werd gemaakt en hoewel 15 pct. van het kapitaal ad ruim f 1200 millioen gulden, ruim f. 180 millioen nominaal uitmaakt, kan daaruit nog niet tot een overwegende machtspositie worden geconcludeerd.

Belgische interesse voor Indon. fondsen

Dit cijfer geeft evenwel nog geen duidelijke maatstaf, daar vooral Frankrijk, Zwitserland en België zich reeds lang voor de oorlog in beduidende mate in aandelen Kon. Petroleum hadden geïnteresseerd. Het Franse bezit werd vroeger reeds op ongeveer 40 pct. aangenomen en vóór 1940 was de Parijse effectenmarkt dan ook de tweede markt in deze aandelen.

In hoeverre in de laatste jaren delen van dit buitenlandse bezit overgegaan zijn naar Amerika, is niet bekend, zodat men bezwaarlijk kan komen tot een raming van het deel, dat zich nog in Nederlandse handen bevindt. Dit is overigens ook niet van doorslaande betekenis voor de marktpositie van het aandeel, want het is bekend dat Brussel, Zürich en Genève gaarne van het intermediair van de ruime Amsterdamse effectenmarkt gebruik maken voor hun transacties in internationale aandelen.

De woelige weken, die achter ons liggen en die tot grote fluctuaties op de aandelenmarkt hebben geleid, zijn nu gevolgd door een week van consolidatie, waarbij het koerspeil over het algemeen niet kon worden gehandhaafd.

De Belgische aankopen, die de vorige week zoveel leven in de brouwerij brachten, zijn weliswaar niet opgehouden, maar ten eerste was de Brusselse beurs deze week zowel op Maandag als op Woensdag gesloten en ten tweede werden de aandelenaankopen over een breder front uitgevoerd, zodat het volume van de aankopen niet op slechts enkele fondsen zijn invloed uitoefende.

Waren het in de vorige week voornamelijk aand. Holland Amerika Lijn en aand. Nederl. Scheepvaart Unie die vanuit Brussel werden opgenomen, in de afgelopen week werden behalve de bekende Belgische stokpaardjes, zoals Ned. Gist, Rotterdamsche Droogdok, Overzeese Gas e.a. ook aandelen Amsterdam Rubber en Handelsvereniging Amsterdam van die zijde weggekocht, doch de omvang van de vraag was toch niet van die aard dat de grote winstnemingen, die over de gehele Amsterdamse aandelenmarkt door het Nederlandse publiek werden uitgevoerd zonder koersafbrokkelingen konden worden geëffectueerd.

Men krijgt dan ook de indruk dat de Amsterdamse markt bezig is haar niveau's te zoeken en al valt het te betreuren, dat thans zovele goede aandelen voor betrekkelijk lage prijzen naar het buitenland verhuizen, zo heeft men toch met deze tendens rekening te houden. De ruime verkopen van de zijde van ons publiek brengen bovendien het voordeel mede, dat grote en nog toenemende bedragen liquide zijn geworden en deze latente koopkracht kan ieder ogenblik worden ingezet wanneer naar de smaak van onze beleggers het koerspeil aantrekkelijker is geworden.

De plotselinge attentie, die België aan de dag legde voor de twee hoofdfondsen der Indonesische afdeling Amsterdam Rubber en H.V.A., kwam gelijktijdig met de wat meer optimistische zienswijze die de leiders der Unie-conferentie te Den Haag ten beste gaven. De later aangekondigde formele zitting die heden plaats vindt moet nu tevens het slot vormen der besprekingen dat nog werkelijk met een accoord zal eindigen. Eigenlijk was het publiek er in het geheel niet op geprepareerd, dat deze conferentie ook maar iets zou opleveren en zelfs als men straks van een succes zou kunnen spreken, zal men daarmede hier bij ons publiek het wantrouwen waarschijnlijk niet overwonnen hebben, want het beleggende publiek verwacht zo weinig van een stipte naleving van de overeen te komen voorwaarden, dat het ook aan een ondertekende overeenkomst weinig waarde zal hechten.

Hier staat tegenover dat de verbintenissen, zoals die betreffende de Indonesische gemeentelijke en provinciale leningen, zij het met vertraging, nagekomen zijn en wanneer men zijn oor te luisteren legt, hoort men bij directies van maatschappijen regelmatig, dat de hogere regeringspersonen niet alleen zeer toegankelijk zijn, maar ook oog hebben voor de argumenten, waarmede men zijn zaak verdedigt.

Het wantrouwen van ons publiek bergt dan ook een gevaar in zich, want men zou bij een betere samenwerking toch waarschijnlijk zijn stukken voor veel te lage prijzen aanbieden, zoals het met onze internationale aandelen, met scheepvaartaandelen enz. is gebeurd.

...n het zand ...an MARS

...r ARTHUR C. CLARKE

(... door F. van Oldenburg Ermke)

...was natuurlijk het vaste mopje ... Mars geweest, sinds de eerste ...schepen waren teruggekomen met ...teleurstellende nieuws, dat er helemaal geen Mars-mensen waren. Nog ...hoopten er heel wat tegen beter in, dat er toch nog ergens in de onontdekte gebieden van de planeet bewoners gevonden zouden worden.

„... zei Jimmy, „dat zou een prachtig plan zijn. Niemand zal me er ... geval van tegen kunnen houden — ik ben baas over mijn eigen ... Zo staat het in mijn contract."

... zei dit nogal strijdlustig, als ten ... van wie van zijn superieuren ... ook bijgeval mocht afluisteren, en ... vond het maar het verstandigst ... zwijgen.

... zwijgen duurde enige minuten ... Toen begon Jimmy heel langzaam weg te zweven door de patrijspoort van de observatiepost en gleed ... langs de hellende wand van het ... Gibson greep hem, nog voordat ... te ver weg was en maakte twee ... de elastische handvaten aan zijn ... vast — want Jimmy kon hier ... even goed slapen dan waar ook. ... was in elk geval te moe om hem ... zijn brits te brengen.

Is het waar, dat we eerst onze ware aard tonen, wanneer we slapen? vroeg Gibson zich af. Jimmy scheen heel vredig en tevreden, nu hij volkomen rustig en ontspannen was — of was het misschien het robijnen licht van de grote planeet boven hem, welke hem zo tevreden deed schijnen? Gibson hoopte, dat het geen begoocheling was. Het feit, dat Jimmy hem ten laatste zelf had opgezocht, was van betekenis. Weliswaar was Jimmy niet helemaal zichzelf geweest en misschien zou hij het hele geval de volgende morgen al weer vergeten zijn. Maar dat geloofde Gibson toch niet. Jimmy had besloten, misschien nog niet bewust, om hem een tweede kans te geven.

Hij ging een proeftijd in.

Gibson werd de volgende dag wakker door een hels lawaai. Het was, als viel de Ares om hem heen in stukken uit elkaar. En haastig kleedde hij zich aan en ging de gang op. De eerste die hij tegenkwam, was Mackay, die niet staan bleef om hem van antwoord te dienen, maar hem in het voorbijgaan toeriep: „De straaljagers zijn er! De eerste vertrekt over twee uur. Ik zou me maar alvast klaarmaken — ze komen jou halen!"

Gibson krabde zich schaapachtig achter het oor.

„Dat hadden ze me weleens kunnen vertellen," mopperde hij. Toen herinnerde hij zich, dat iemand het hem inderdaad verteld had, dus dat het zijn eigen schuld was. Hij ging vlug naar zijn hut terug en begon zijn spullen in zijn koffers te pakken. Nu en dan hoorde hij de Ares duidelijk trillen, en hij vroeg zich af, wat er nu toch eigenlijk aan de hand was.

Norden, die er tamelijk gejaagd uitzag, kwam hem bij de luchtsluis tegemoet. Dr. Scott, die ook al voor het vertrek gekleed was, bevond zich bij hem. Hij droeg heel behoedzaam een omvangrijke metalen trommel.

„Ik hoop, dat jullie een prettige overtocht hebben," zei Norden. „Over een paar dagen als we onze vracht gelost hebben, zien we jullie wel weer. Tot dan dus — o, ik vergat bijna iets! Ze willen, dat ik je dit laat tekenen."

„Wat is het?" vroeg Gibson argwanend. „Ik teken nooit iets, voordat mijn litteraire agent zich accoord verklaard heeft."

„Lees het eerst maar eens," grinnikte Norden. „Het is echt, wat je noemt, een historisch document."

Het perkament, dat Norden hem overhandigde, luidde:

„DIT IS TER BEVESTIGING, DAT MARTIN M. GIBSON, LETTERKUNDIGE, DE EERSTE PASSAGIER WAS, DIE MET HET WERELDRUIMSCHIP ARES OP DIENS EERSTE REIS DE TOCHT VAN DE AARDE NAAR MARS MAAKTE."

Toen volgden de datum, en ruimte voor de handtekeningen van Gibson en de rest van de bemanning. Gibson zette met een sierlijke haal zijn handtekening.

„Ik veronderstel, dat dit uiteindelijk in het Astronautisch Museum komt, zo gauw dat nog eens gebouwd wordt," merkte hij op.

„En de Ares trouwens ook, denk ik," zei Scott.

„Dat is wel een fraaie opmerking aan het slot van zijn eerste reis!" protesteerde Norden. „Maar ik vermoed, dat je wel gelijk zult hebben. Maar ik moet nu gaan. De anderen zijn buiten in hun luchtduikerspakken — roep maar naar hen, als je hen tegenkomt. Tot ziens op Mars!"

Voor de tweede keer dook Gibson in een luchtduikerspak en voelde zich ten aanzien van dat ether-uniform als een oud-gediende.

„Je begrijpt natuurlijk," zei Scott, dat, wanneer de dienst eenmaal behoorlijk geregeld is, passagiers door 'n soort tunnels of buizen naar de veerdienst-straaljagers zullen worden gebracht. Dan hoeft al die drukte niet meer gemaakt te worden."

„Ze zullen dan veel missen," antwoordde Gibson, terwijl hij vlug de apparaten van het kleine dash-board onder zijn kin controleerde.

De buitendeur ging voor hen open en zij straaljagerden langzaam over het oppervlak van Deimos. De Ares, rustend in een netwerk van touwen, als in een wieg (een en ander moest in de laatste week haastig in gereedheid zijn gebracht) zag eruit, alsof er een heel stel slopers aan het werk was geweest. Gibson begreep nu wat al dat lawaai had betekend, dat hem zo vroeg al wekte. Een groot deel van de kielplaten van het zuidelijk halfrond was weggenomen om bij het ruim te kunnen komen, en de in luchtduikerspakken gestoken leden van de bemanning waren bezig de lading naar buiten te brengen en op de rotsen rond het schip te stapelen. Het leek Gibson een tamelijk onordelijke geschiedenis toe. Hij hoopte, dat niemand zijn bagage per ongeluk een zetje zou geven, waardoor die onherroepelijk in het wereldruim terecht zou komen om als derde en nog kleinere satelliet van Mars te fungeren.

(Wordt vervolgd).

Spreiding Amerikaans aandelenbezit vermindert kans op liquidatie

Binnenlandse handel teleurstellend

(Bijzondere correspondentie)

NEW YORK,

Voor de zevende achtereenvolgende maand vertonen de koersen in Wallstreet een opgaande lijn. In ongeveer een kwarteeuw zijn de gemiddelde indexcijfers nog nooit zo hoog geweest. Slechts op goed nieuws wordt gereageerd. Minder bemoedigende berichten of verontrustende voortekenen worden zonder meer in de wind geslagen. Het aantal aandeelhouders, dat belang heeft bij het bedrijfsleven, is sinds de jongste wereldoorlog aanzienlijk toegenomen. Zowel het beursbestuur als de directies der ondernemingen hebben deze evolutie in de hand gewerkt door propaganda en het creëren van kleine coupures. Deze grotere spreiding van het aandelenbezit draagt waarschijnlijk bij tot het afnemen van de kans op grootscheepse liquidatie van portefeuilles in één hand. De onvoldoende ondervinding van talrijke nieuwe houders verklaart wellicht ook, waarom men zich in brede kring eigenlijk weinig ongerust maakt, de niet altijd onverdeeld bevredigende vooruitzichten ten spijt.

Buitenlandse handel bedreigd door represaillemaatregelen

Weliswaar hebben de vooraanstaande industriële ondernemingen zeer bevredigende halfjaarcijfers aangekondigd en vormen diverse belastingverlichtingen op het inkomen uit beleggingen hoopvolle aspecten voor de effectenmarkt, maar de staalindustrie, die een sleutelpositie inneemt in de Amerikaanse economie werkt thans nog slechts op 64 en een half procent. van zijn theoretische capaciteit. Dit is wel een der meest opvallende voorbeelden van pertinent in de wind geslagen slecht nieuws, want niettemin is het publiek ten opzichte van staalwaarden zeer optimistisch gestemd, dank zij de vage hoop, dat het in de herfst wel beter zal gaan en de bezetting alsdan 75 pct. van de capaciteit zal bereiken en het door geen enkel onaantastbaar bewijs gestaafde vermoeden, dat de voorraden sinds de lente sterk zouden zijn gedaald.

De betere resultaten van de ondernemingen, die tot dusverre hun halfjaarlijkse rapport hebben uitgebracht zijn te danken geweest aan het besnoeien van exploitatiekosten, de opheffing van de overwinstbelasting en verbeterde afschrijvingsfaciliteiten, maar onder de factoren, die hoopvolle overwegingen voor de toekomst zouden kunnen rechtvaardigen, behoort op de eerste plaats genoemd te worden het versnelde tempo waarin tot regeringsuitgaven zal worden overgegaan om zodoende een injectie aan het bedrijfsleven te geven waarmede de opleving tegen de herfst bevorderd zou kunnen worden en bijna alle bedrijfstakken direct of indirect gebaat zouden zijn. In afwachting hiervan baseert men zijn vertrouwen op de omstandigheid, dat in het eerste halfjaar aan dividenden werd uitbetaald $ 4276 millioen; dit is 7½ pct. meer dan in de overeenkomstige periode van 1953.

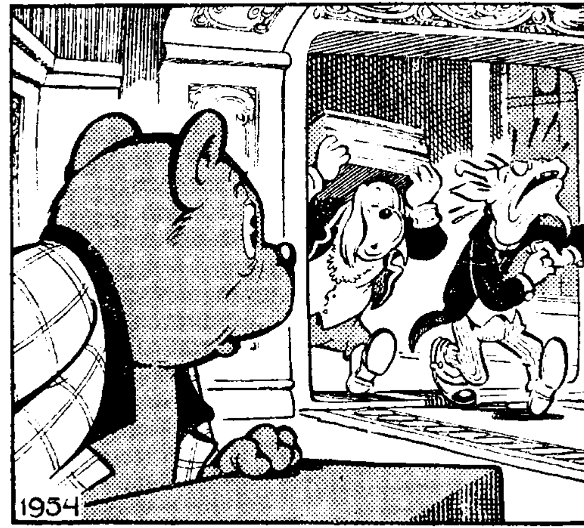
In de eerste maand van het tweede halfjaar zijn twee gunstige elementen te ontwaren geweest, namelijk het voortdurend hoge peil van de nieuwbouw en het altijd nog hoge bedrag, dat door het publiek besteed wordt aan verbruiksgoederen. In dit laatste verband is het behoud van een aanzienlijk geldvolume ten opzichte van de omzetten in de handel op zichzelf nog geen waarborg voor welvaart, zoals wel gebleken is uit een onderzoek aangaande 230 winkelbedrijven; 57 pct. dezer bedrijven maakten gedurende het jongste belastingkwartaal kleinere winsten of grotere verliezen dan in de overeenkomstige periode van 1953 en slechts 40 procent maakte grotere winst en. Deze ongunstige ontwikkeling is te wijten aan het toenemen van de onkosten, voornamelijk door de hogere lonen. Met een gezamenlijk verkoopcijfer van 750 millioen dollar in het genoemde kwartaal bleek, dat in de meeste gevallen de bedrijfsresultaten van de binnenlandse handel ontmoedigend zijn geweest.

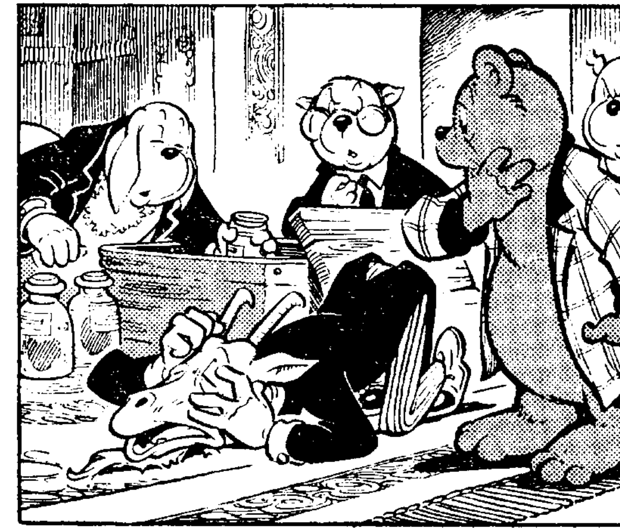
Het grote verbruik van het publiek berust overigens in belangrijke mate op crediet en huurkoop. Eind Mei bedroeg het totaal aan consumentencredieten niet minder dan $ 27.5 milliard, waarvan 21 milliard huurkoop betrof. Een verontrustende aangelegenheid vertegenwoordigt voor alle Amerikanen, die bij de buitenlandse handel betrokken zijn, de verhoging met 50 pct. van het invoerrecht op Zwitserse horloges. Het gaat hier weliswaar niet om een groot bedrag maar juist daarom is het in principe nog ernstiger, want het besluit is volkomen in strijd met de vroegere belofte, dat Amerika het buitenland in staat zou stellen zichzelf te helpen. Het kan een bedenkelijk precedent worden indien de Amerikaanse fabrikanten in andere bedrijfstakken op hun beurt op protectionistische maatregelen zouden aandringen.

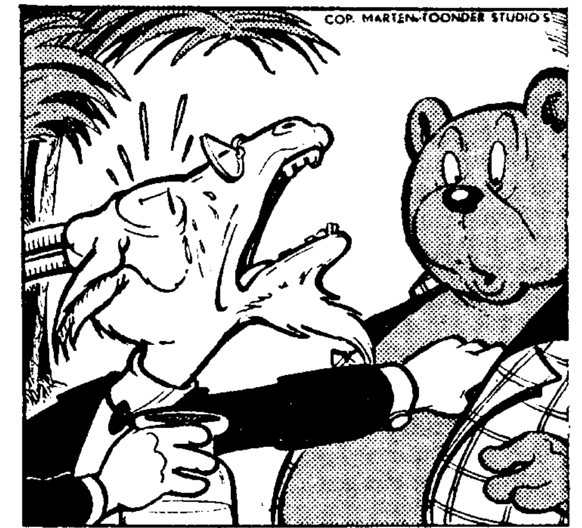
Ongetwijfeld zouden dergelijke stappen aanleiding geven tot represaille, die des te gemakkelijker toe te passen zal zijn omdat de verbeterde economische toestand van Amerika's bondgenoten tot veel meer onafhankelijkheid heeft geleid. Mochten deze afweermaatregelen zich verwezenlijken, dan zou de uitvoer van Amerika de gevolgen op gevoelige wijze kunnen ondervinden. Een voortdurende expansie van de binnenlandse productie zonder zich te bekommeren over het inruimen van een behoorlijke plaats voor de export is nauwelijks denkbaar.

Amerika heeft jarenlang bij andere landen aangedrongen op liberalisatie van de wereldhandel. Hiertoe heeft de gedachte, dat zijn eigen uitvoer ermede gebaat zou zijn zonder twijfel in sterke mate bijgedragen, zoniet ten grondslag gelegen. De protectionistische neigingen, die zich in de Verenigde Staten meer en meer manifesteren, zijn met bovengenoemde pogingen lijnrecht in strijd. Het meten met twee maten is niet geschikt om de commerciële betrekkingen tussen de twee Halfronden te verbeteren, commercieel en politiek goede verhoudingen gaan nu eenmaal samen. In economische en handelskringen verontrust men zich dan ook over de opportunistische kortzichtigheid, welke telkenmale bij de uitvoerende macht in Washington naar voren treedt.

Tom Poes en het kunsthars-hart

1954. — De verfijnde stemming van de Kleine Club werd op ruwe wijze verstoord door een luid gejammer en geschrei, dat de woorden van de voorzitter onverstaanbaar maakte. De leden verhieven zich geschrokken op hun zetels en keken elkaar verblekend aan.

„Parbleu!" sprak de Markies de Cantecler, „zo'n ongepaste gevoelsuiting is hier geheel misplaatst. Wie nadert daar?"

Doch reeds stortte professor Sickbock zich handenwringend naar binnen, gevolgd door de trouwe bediende Joost, die een grote kist droeg.

„Wat heb ik gedaan?" jammerde de hooggeleerde, „ik, rampzalige ! Vergeeft mij, goede vrienden! Ik heb U bedrogen en tekort gedaan. Ik heb U het beste ontnomen, dat U bezat!"

Bij deze woorden liet hij zich, door ellende overmand, op de grond vallen, waar hij al spoedig door de aanwezigen omringd werd.

„Het beste ontnomen, wat wij bezaten?" mompelde heer Bomm[el]. „Wat bedoelt hij?"

„Hij zal de kas gestolen hebben!" meende de kruidenier Gro[ot]grut ongerust.

Doch Joost schudde kalmerend het hoofd en begon de kist le[eg] te pakken. Tot grote verbazing van de aanwezigen kwamen er all[e]maal flessen met etiketten uit.

„Het zijn Uw harten, met Uw welnemen!" legde de trouw[e] knecht uit, de flacons in keurige rijen plaatsend.

„Wat moeten we met die rommel?" snauwde commissaris Bu[ll] Bas. Bij deze woorden richtte de professor zich op, vatte een fl[acon] op en trad, na het etiket gelezen te hebben, scheiend op heer Bo[m]mel toe. „Vergeef me!" snikte hij, „vergeef me als U kunt. Ik z[al] het kwaad trachten goed te maken!" En hij greep heer Ollie ond[er] de jas.........

Laat John maar zitten

Bonn. — De West- Duitse regering de geallieerde hoge commissie verzocht verder geen werk te maken van haar verzoek om bij de Russen stappen te doen voor de 'vrijlating' van dr. John. Een woordvoerder van de hoge commissie deelde mede, dat de bondsregering haar verzoek „achterhaald" acht door de persconferentie welke John hield en waarin hij verklaarde vrijwillig naar Oost-Duitsland te zijn gegaan.

Berlijn. — Op een bijeenkomst van alle Oostduitse politieke partijen en massa-organisaties, die verenigd zijn in het „democratische blok", is besloten, dat er bij de algemene verkiezingen op 17 October slechts een lijst met candidaten zal zijn, aldus een officiële bekendmaking.

Overeenkomst tussen Egypte en Irak

Londen. — Volgens een bericht van Radio Cairo is een algemene overeenkomst over de nauwere samenwerking tussen Egypte en Irak bereikt, aan het einde van besprekingen die te Bagdad werden gevoerd en die drie dagen hebben geduurd. Koning Faisal van Irak heeft een uitnodiging van president Naguib van Egypte aanvaard voor een bezoek aan Egypte in de eerste week van November.

Kanttekeningen uit Londen

(Van onze Londense correspondent)

Indien iemand die nooit iets van Shakespeare gelezen had ons zou vragen waar te beginnen, wij zouden hem aanraden een geleerd werk ter hand te nemen, liefst van een Duits professor, geboortig uit Potsdam, geschreven in lange betonnen strompelzinnen, en handelend, in minstens twee delen, over de functie van de komma in de werken van Shakespeare en zijn tijdgenoten. Dan zou hij te midden van oneetbaar cement en onverteerbare kiezelstenen plotseling een citaat uit Shakespeare tegenkomen. Dan zou hij wellicht in de grijze omlijsting van kokhalzende pedanterie Iras tot Cleopatra horen zeggen:

„Finish, good lady, the bright day is done. And we are for the dark"

„And we are for the dark". Zes kleine, eenlettergrepige woorden, onooglijk, alledaags en versleten, een stukje primitief proza dat zo maar begint te zingen en zingend zegt dat er een eind is aan de wellust en de weelde en dat de dood voor de deur staat en toegang eist tot 't paleis. Ja Shakespeare moet men onverwacht tegenkomen, gevat in de omlijsting van geleerd commentaar en droge grammatische beschouwingen, om plotseling te beseffen hoe bij een groot dichter vonken kunnen schieten uit wat leek op dof grint.

Voorbij de gasfabriek

Een van de redenen waarom mensen, waaronder wijzelf, met passie houden van Londen is, omdat de Britse hoofdstad dezelfde adembenemende verrassingen biedt als het werk van onze Duitse geleerde uit Potsdam. Want men kan door Londens goorste straten lopen — en in Londen behoeft men nooit lang naar dergelijke straten te zoeken — en plotseling doet zich een pleintje open, en daar ligt een gazon zo volmaakt, daar bloeien de bloemen zo fleurig, daar groeien de bomen zo statig en zo stil, dat het je zou kunnen spijten niet als merel op aarde te zijn gekomen. Wij hebben honderden keren in de No. 14 bus gereden langs de eindeloze misère van de Fulham Road, langs de ziekenhuizen, de grauwe volksscholen en gasfabrieken, de onreine eethuisjes die ruiken naar haarolie, langs de obscure dronkemansclubjes met hun nicotinekleurige gordijnen en hun verveloze gevels, om telkens weer, zodra de bus links zwenkte bij Sidney Palace en langs Onslow Square reed, het leven te prijzen om de paradijselijke gazons, de oude bomen en de bloemenweelde van dit vierkante plein, rond hetwelk de statige huizen staan. Daar wonen de laatste leden van het uitstervend ras der gouvernantes en richten met overbeschaafde stemmen matte verwijten tot deftige popelinekindertjes. En des zomers mogen deze kindertjes, en deze kindertjes alleen, onder toezicht van de gouvernantes, de nannies en de nurses, ingetogen spelen op het gras dat het gemeenschappelijk eigendom is van de omwonenden.

Wij kennen in Londen talrijke van deze groene verrassingen. En er ligt er één, een van de allermooiste, in het hart van het West End, in Piccadilly zelf.

Wij doelen hier niet op het uitgestrekte park dat Green Park heet en waarvan het benedeneind van Piccadilly de noordelijke begrenzing vormt, doch op 'n klein intiem siertuintje, een parel van een parkje, waaraan men gemakkelijk voorbij zou lopen, ofschoon het nauwelijks tien meter van het trottoir ligt. Wij bedoelen de tuin gelegen terzijde van de kerk van St. James. Daar kun je op korte afstand van het monsterachtige verkeer en van de winkel waar je kaviaar kunt kopen en echte schildpadsoep, zitten dromen en staren naar de bovenkant van de gevel van een sjieke kruidenierswinkel in Jermyn Street, waar de rijke vrijgezellen wonen in de flatgebouwen. Het is ons lievelingstuintje, vanwege de bloemen, vanwege de volmaakte gazons, vanwege een bronzen dame die Vrede heet, en vanwege de bronzen **dolfijnen die, bezeten door blote bronzen kindertjes, een dode graaf en een dode gravin herdenken die men hier niet lang geleden begraven heeft.**

Bach bij regen

Naar dit tuintje gaan wij dikwijls, wellicht in de hoop dat op een goede dag, terwijl wij zitten te staren naar de gazons, een oberkellner met gepoederde pruik op ons toe zal komen om ons woordeloos, doch met een hoffelijke buiging een zilveren biljartqueue te overhandigen en drie ivoren ballen.

Doch 't is niet slechts de bijna volmaakte staat van tuinschap die ons binnenlokt in ons parkje, het is ook het feit dat het tuintje gelegen is naast de kerk van St. James, een kerk die ernstig beschadigd werd in de oorlog, doch die nu geheel is hersteld en waarvan woorden niet de schoonheid en de inwendige praal kunnen beschrijven. Zij die niet geweten hebben dat stenen kunnen zingen, behoren naar deze kerk te gaan.

Want als je hier het oor aan de muur legt, kun je Bach horen als het regent, en Mozart als de zon schijnt door de hoge heldere vensters. Hier ligt het goud op het gewelfde plafond, op de uitgelaten orgelpijpen, en op het altaarscherm. En achter de kerk hangt in een klein glazen kastje aan de wand een ivoren masker, voorstellende het gelaat van Jacobus de Meerdere, het werk van een onbekende Spaanse kunstenaar van de zeventiende eeuw, en zo ondraaglijk schoon dat je stil valt van binnen en van staren niet op kunt houden. En alsof het tuintje, de dolfijnen, het goud en het stenen gezang nog niet voldoende waren, vindt men er bovendien in het kerkportaal de mooiste beeltenis van het dier dat ons van alle dieren het dierbaarst is, de eenhoorn, de „unicorn". Want boven aan de muur, eveneens glanzend van goud, bevindt zich het Britse koninklijke wapen, met links een prachtige leeuw en rechts een onvergetelijk mooie, machtige eenhoorn.

Waarom wij zo gehecht zijn aan de eenhoorn in het algemeen, en aan deze koninklijke eenhoorn in het bijzonder (het is het werk van de vermaarde zeventiende-eeuwse duivelskunstenaar Grinling Gibbon, van wie ook het doopvont is in de kerk en de weelderige houtsculptuur op het altaarscherm) weten wij niet. Maar deze passie is jaren oud en in de loop van deze jaren hebben wij onze kennis omtrent dit dier, dat zo fier steigert in het portaal van een zo schone tempel gelegen naast een zo fraaie tuin, gestadig verdiept. En als wij nu omhoog staren naar het machtige beest, bedenken wij dat het een Griek is geweest die in de vijfde eeuw voor Christus de eenhoorn uitvond. De verzinner van de eenhoorn was Ktesias van Knidos, een ijverig man. Want hij bedacht niet alleen de „unicorn", maar schreef ook een 23 boeken omvattende geschiedenis van Perzië. Hij was bovendien geneesheer en verzorgde Artaxerxes in de slag bij Cunaxa. Maar het was een Grieks-schrijvend Romein, Aelianus van Praeneste, die zeven eeuwen later aan een geboeide wereld wist te verhalen dat de eenhoorn, ondanks zijn overigens wilde gewoonten, erg lief was tegen dames en dat hij geen jonge maagd kon zien voorbijgaan zonder haar aanstonds op de voet te volgen. En als de maagd moe was en de maagd zat neer, dan kwam de eenhoorn naderbij en legde zijn kop in haar schoot. En als u wilt weten hoe dat precies in zijn werk ging, kunt u het geïllustreerd zien in een magnifieke kanttekening in het psalterium van Ormsby, een Engels manuscript van ongeveer 1300. Daar zit de maagd, en daar ligt de eenhoorn. Het toneeltje wordt evenwel een weinig bedorven omdat juist de eenhoorn verschrikt zijn kop opheft van de schoot omdat een lage ridder van de situatie misbruik heeft gemaakt door het beest een lans in de flank te steken. Hoogst onsportief. Hoogst on-Engels. One does not hit a unicorn when it is down.

Koninklijke voorzichtigheid

Maar dit is niet alles waaraan wij denken, als wij een van onze bezoeken brengen aan onze tuin en onze kerk. Wij denken ook aan de merkwaardige wijze waarop de reputatie van de sprookjesachtige unicorn op een gegeven moment verweven begon te raken met die van de allerminst sprookjesachtige rhinoceros, het beest samengesteld uit wratten, woede en geweld. Wij weten zelfs precies het jaar waarin dit gebeurde. Het was het jaar 61 voor Christus. Want in dat jaar werd voor het eerst in Rome een levende rhinoceros ten toon gesteld. En toen de Romeinen het beest zagen, zeiden ze: „Zie je wel!" en verwarden aanstonds de neus- met de eenhoorn. En zo al de rhinoceros noch de schoonheid, noch de innemende gewoonten (althans tegenover meisjes) bleek te bezitten van de eenhoorn, waren de Romeinen blijkbaar gaarne bereid deze kleinigheden door de vingers te zien.

De verwarring bleef eeuwenlang bestaan. Toen de befaamde 12de-eeuwse ontdekkingsreiziger Marco Polo voor het eerst levende rhinocerossen zag, dacht hij aanstonds aan het verhaal van de omgang van eenhoorns met jongedames en schreef omtrent de beesten de onvolprezen lakonieke zin: „Zij behoren niet tot het soort dieren dat zich laat vangen door maagden, doch zijn van geheel tegenovergestelde aard"; een verklaring die elke rhinoceroskenner aanstonds zal beamen. Het was de echte rhinoceros die de onechte eenhoorn verdrong. Maar wij kunnen met dankbaarheid vermelden dat nog in 1801 in Engeland een artikel verscheen waarin onomstotelijk werd bewezen dat de unicorn in werkelijkheid bestond. Trouwens, men kon tot aan de Franse revolutie aan het Franse hof onweerlegbare bewijzen vinden voor het ware bestaan van de eenhoorn. Het was namelijk algemeen bekend dat de lange hoorn van de unicorn de eigenschap bezat dat men er vergif mee kon ontdekken. Men vervaardigde tot dit doel uit de hoorn kleine bekers of staven. Zodra deze in aanraking kwamen met verborgen vergif veranderden ze van kleur. Welnu, tot aan het jaar 1789 bediende men zich aan het Franse hof van dergelijke voorwerpen om te onderzoeken of misschien iemand vergif had gedaan in de koninklijke ragout of in de koninginnesoep.

Niet het soort dieren, dat zich laat vangen door maagden....

Wij benijden de Engelsen om vele dingen. Wij benijden hen om hun bolhoeden en paraplues, om hun bier en en hun bacon, om hun parken en hun tuinen, om hun proza en hun poëzie, doch, als wij er goed over denken, benijden wij hen wellicht het meest om het feit dat de Engelsen niet slechts meer dan enig ander volk hartstochtelijk geloofd hebben in het bestaan van de eenhoorn en het langst in dit geloof hebben volhard, doch ook omdat zij allen, zonder uitzondering, weten hoe men met eenhoorns behoort om te gaan en van welke middelen men zich moet bedienen als zij een boze bui hebben. Alle Engelse kinderen leren in hun jeugd het vers omtrent het gevecht tussen de leeuw en de eenhoorn in de stad. En de leeuw gaf de eenhoorn een pak slaag „all round the town". De burgerij van de stad was, zoals dat Engelsen betaamt, diep geschokt over het onwelvoeglijk gedrag van de twee dieren in een nette Engelse stad en probeerden een eind te maken aan de ruzie en het lawaai. Sommigen probeerden het met wittebrood en anderen probeerden het met bruinbrood. Maar dat hielp niet. Slimmere stedelingen evenwel wisten het antwoord. Pruimentaart! Zij gaven derhalve de vechtende dieren pruimentaart en joegen ze vervolgens uit de stad.

„Some gave them white bread,
And some gave them brown;
Some gave them plumcake
And sent them out of town."

Dit alles komt ons in gedachten, als wij, alvorens ons neder te zetten in ons tuintje om te wachten op de ivoren ballen, ons in de kerk van Jacobus de Meerdere begeven om ons lievelingsdier omhoog te zien steigeren tegen de muur.

Ingetogen spelen op het gras

Dirigent C. Ph. O dankt zijn vrienden

Nu het jubileum concert ter gelegenheid van het vijftienjarig bestaan van het Curaçaosch Philharmonisch Orkest tot het verleden behoort, is het mij een behoefte om uiting te geven aan mijn gevoelens van erkentelijkheid voor de vele bewijzen van sympathie en waardering bij deze gelegenheid ondervonden.

De wnd. Gouverneur, Mr. F. van der Valk, die op het laatste ogenblik verhinderd werd het concert bij te wonen, zond schriftelijk zijn gelukwensen in en gaf in welgekozen bewoordingen uiting van zijn waardering voor de arbeid, welke het orkest voor de Curaçaose gemeenschap verricht. Ik ben er zeer erkentelijk voor.

Door tussenkomst van de directie van de C.P.I.M. ontving ik een telegram van gelukwensen uit den Haag, verzonden door de vroegere medewerkers, Mevr. van Koten en de heren Hessing en Kruizinga. Een fijne attentie, die ik op hoge prijs stel.

Mijn dank gaat verder uit aan de pers voor haar bewijs van medeleven en woorden van opwekking, zowel vóór als na het concert.

Aan de dames van het comité, die het orkest voortaan onder haar bescherming zullen nemen, voor het kranig werk, dat zij onder de bezielende leiding van Mevr. Elba Maal verricht hebben, waardoor een aardig bedrag is binnengekomen. Aan de milde gevers voor hunne bijdragen. Aan de lichamen en personen voor hunne fijne attentie van het zenden van bloemstukken. Aan de dames en heren Walraven c.s., mijn persoonlijke vrienden en vrienden van het orkest voor hun mooi cadeau in de vorm van een boekenkast, die reeds in mijn huiskamer prijkt met diverse boeken, over muziek natuurlijk. Aan het publiek in het algemeen voor zijn opkomst en loftuitingen en in het bijzonder aan onze trouwe toehoorders.

Tenslotte — en niet het minst — aan de leden van het orkest voor hun bewijs van vriendschap in de vorm van een mooie klok, die mij zal herinneren aan het uur van de repetities en voor de titanische strijd, die zij met mij gestreden hebben om het programma voor het jubileum concert in te studeren en tot een goed einde te brengen. Het was niet gemakkelijk. Aan de zes gasten uit Caracas voor hunne medewerking, zonder welke de uitvoering niet mogelijk zou zijn geweest. Een extra pluimpje verdienen zeker wel de violisten, die onder aanvoering van onze concertmeester Felix Linder het zonder de hulp uit Caracas moesten doen. Kranig! Als ik nu nog een wens zou moge uiten dan is het wel deze. Een concertzaal, waarin wij ook geregeld kunnen repeteren en de medewerking om het orkest te versterken met de zes instrumentalisten die nodig zijn om geregeld concerten te kunnen geven als het jongste jubileumconcert.

Nogmaals aan allen dank, ook aan Uw redactie voor de plaatsruimte.

R. Boskaljon.

Vijftien jaar geleden vloog de wereld opnieuw in brand

(Vervolg)

Joachim von Ribbentrop naar Moskou zou vliegen, om met de Sovjet-unie een non-agressie-pact te ondertekenen.

De Duitse documenten vertonen een opmerkelijk hiaat wat betreft alle onderhandelingen, welke hebben geleid tot de ondertekening van dit niet-aanvalsverdrag. Een maand tevoren, op 22 Juli, was van Sovjet-zijde plotseling een communiqué uitgegeven, waarin werd aangekondigd, dat kortgeleden de Sovjet-Duitse handelsbetrekkingen waren hervat. Hoe ook dít verdrag tot stand was gekomen, is tot dusver aan het westen niet bekend geworden. Ook hier zouden alleen Sovjet-documenten enige klaarheid kunnen brengen.

De diplomatie ten einde

Naarmate de zomer van 1939 verstreek, werd het echter aan het westen steeds duidelijker, dat de Sovjet-onderhandelaars een grote afkeer hadden van het westen en bij hen minder voordelen meenden te kunnen behalen dan bij Hitler. De hervatting van de handelsbetrekkingen tussen Duitsland en de Sovjet-unie mag worden gezien als de voornaamste winst, welke de nazi's op dit tijdstip in de onderhandelingen met de Sovjets boekten. Het afsluiten van een niet-aanvalsverdrag betekende toen nog slechts een kwestie van tijd. De Sovjets hadden op dat ogenblik de tijd aan hun zijde, want Hitler had zijn Poolse veldtocht nauwkeurig uitgestippeld en zou tot elke concessie bereid zijn, naarmate het uur van de aanval naderde. Ook in de weken, welke verstreken tussen het hervatten van het handelsverkeer en 23 Augustus, de dag waarop Von Ribbentrop in Moskou zijn handtekening zette onder een overeenkomst, waardoor Duitsland de vrije hand in Polen werd gegeven, konden de westelijke geallieerden de Sovjets niet bewegen in hun kamp terug te keren.

Stalin had aan zijn minister van buitenlandse zaken, Molotoff, opdracht gegeven het garantie-pact met Duitsland te ondertekenen, ofschoon hij wist, dat dit oorlog betekende. Het lag ook in zijn bedoeling een oorlog tegen het kapitalistische westen te ontketenen, waaraan hij zelf in eerste instantie niet behoefde deel te nemen, doch waardoor hem slechts, door de roekeloosheid van een derde, uitgestrekte gebieden in Europa in de schoot werden geworpen.

Met Von Ribbentrop was hij er van overtuigd, dat het westen zwak was; hij lachte met hem over een, in die dagen in Berlijn vertelde grap, dat hij zich bij het anti-Comintern pact zou aansluiten. Zowel hij als Hitler waren er van overtuigd, dat zelfs een ter elfder ure gesloten verdrag van wederzijdse bijstand tussen Engeland en Polen geen hinderpaal vormde op hun weg om de wereld in invloedssferen te verdelen.

Onder de schaduw van Rusland opende Hitler op 1 September 1939 zijn aanval op Polen. Begunstigd door prachtig herfstweer — in de eerste jaren van de oorlog had Hitler voortdurend het weer aan zijn zijde — kon de Luftwaffe de Duitse troepen vooruitsnellen en de weg banen voor de Duitse infanterie. De verschrikte wereld maakte kennis met de „Blitzkrieg". Wanneer Hitler zijn voorsprong in de bewapeningsindustrie ten volle wilde uitbuiten, moest hij zijn tegenstanders snel en gescheiden uitschakelen. Op 3 September moesten de Engelsen uit de slaap, waarin Chamberlain hen had gesust, wakker worden geschud om tot de ontdekking te komen, dat er een oorlog was uitgebroken. „Wij zullen voor de rechterstoel van de geschiedenis staan in de wetenschap, dat de verantwoordelijkheid voor deze verschrikkelijke catastrofe op de schouders rust van één man," verklaarde Chamberlain.

Kunnen wij thans, met de feiten van de geschiedenis in handen, nog verklaren, dat slechts „de Duitse kanselier niet heeft geaarzeld om de wereld in ellende onder te dompelen om zijn eigen zinloze ambities na te streven"?

Een oorlog met Hitler had wellicht niet voorkomen kunnen worden in de late zomer van 1939, maar de vonk, die Hitler op 1 September in het kruitvat wierp, had waarschijnlijk geen wereldoorlog verwekt, indien Stalin niet van het Duitse walletje had willen eten en gezamenlijk met het westen bereid was geweest Hitler de voet dwars te zetten. Doch Stalin wantrouwde. Hij wantrouwde Hitler niet minder dan het westen, maar in de zomer van 1939 kwam de Führer hem beter te pas dan Engeland of Frankrijk.

Dat hij reeds spoedig de bedrogen bedrieger werd, de uitgebuite profiteur is waarschijnlijk te wijten geweest aan het feit, dat Molotoff en Von Ribbentrop beiden te hard hebben gelachen over de zwakte van de kapitalistische democratieën, waardoor Hitler tenslotte zijn aandacht van het westen naar het oosten richtte.

In de hoerastemming, waarin Duitsland na zijn successen in het westen verkeerde, meende Hitler aan Stalin het hoofd te kunnen bieden, óók toen deze in November 1940 met eisen aan Duitsland voor de dag kwam, waarin niet was voorzien toen hij in 1939 met de nazi's de wereld verdeelde.

Dit betekende het einde van Stalin's vriendschap en het begin van de tweede fase in de wereldbrand, welke hij op 1 September mede had helpen ontketenen.

G.D.

Warschau was de eerste grote stad in Europa die aan de Duitse Stuka's ten offer viel. De resultaten van het Duitse vernietigingswerk waren zodanig, dat de stad nauwelijks meer herbouwd kan worden.

Aanrijdingen op de weg

Willemstad. — Gisteren vond op het kruispunt Velpstraat, Oranjestraat en Sittardstraat een gecompliceerde aanrijding plaats tussen een personen auto en een autobus. Er was slechts materiele schade en het geheel was toe te schrijven aan het niet voorrang verlenen aan rechts.

Op de F.D. Rooseveltweg ter hoogte van mahuma kregen een vuilnistruck en een personen auto het met elkaar aan de stok. De personen auto week naar links uit, een tegenligger, de vuilnistruck, ramde de personen auto. De bestuurder van laatst genoemd voertuig was niet in het bezit van een rijbewijs, zodat onbekwaamheid de oorzaak is van deze aanrijding, die slechts materiële schade veroorzaakte.

Een tweede aanrijding op de F. D. Rooseveltweg vond hedenochtend 00.15 uur plaats, toen een truck en een personen auto in dezelfde richting rijdend een botsing veroorzaakten. De dumptruck verminderde vaart op een gegeven moment, hetgeen de bestuurder van de personen auto te laat opmerkte met het gevolg, dat hij tegen de truck opbotste. De bestuurder van de personen auto liep lichte verwondingen op aan het gelaat en werd in het ziekenhuis opgenomen.

Voorts waren er twee lichte aanrijdingen.

Vermiste vrouw terecht

Willemstad. — De vrouw, die vermist werd en door de politie werd opgespoord is terecht. Zij was klaarblijkelijk het drukke stadsgewoel wat ontvlucht en toefde in de knoekoe. Zij hoorde van de ongerustheid, die haar verdwijnen had veroorzaakt en meldde zich hedenochtend bij de recherche.

ARUBA

Gezien Arubaans echtpaar keert huiswaarts

Oranjestad. — Er heerste gistermorgen een grote drukte in het stationsgebouw Dakota. Spoedig bleek het, dat de drukte de heer en mevrouw Mario Arends gold, die van een lange reis huiswaarts keerden. Een grote schare familieleden en vrienden verwelkomde op warme Zuidamerikaanse wijze het populaire echtpaar. Het huis van de familie aan de Verlengde Nassaustraat was in een bloementuin herschapen. Ook wij roepen de heer en mevr. Arends van harte welkom toe.

Op heterdaad betrapt

Oranjestad. — De politie, op nachtronde zijnde, vernam glasgerinkel in de Nassaustraat ter hoogte van de juwelierszaak van Kan. Toen de politie naderbij kwam, constateerde zij, dat een persoon iets van de grond raapte en opnieuw naar de ruiten van de winkel van Kan gooie. Bij het zien van de politie nam hij de benen, doch kon na achtervolging worden aangehouden. De man is voor onderzoek overgebracht naar de politiewacht. De eigenaar van de juwelierszaak is van een en ander in kennis gesteld en heeft maatregelen ter voorkoming van diefstal getroffen.

Tegen lichtmast

Oranjestad. — Te Sta Cruz reed een auto van de weg en tegen een paal aan van het electriciteitsnet. Tevens werd een cactushaag vernield. De bestuurder, die later werd staande gehouden, bleek onder de invloed van alcoholhoudende drank te verkeren. Hij is voor onderzoek overgebracht naar de politiewacht. De schade bedraagt ongeveer ƒ 500.—.

Te grote snelheid en geen voorrang

Oranjestad. — Op de weg naar Ceru Pretu vond een aanrijding plaats tussen een huurauto en een pick-up. Geen persoonlijke ongelukken. Schade ongeveer ƒ 300.—. Vermoedelijke oorzaak: te grote snelheid van de bestuurder van de huurauto en het geen voorrang verlenen door de bestuurder van de pick-up. Een verder onderzoek wordt ingesteld.

Burgerlijke stand

Oranjestad. — Geboren:

Op 5 Aug. zoon van O.J. Jacobus en A. S. Zimmerman; 6 zoon van J. R. Desbarida en H. M. Juliana; 7 zoon Desbarida en H. M. Juliana; 7 dochter van J. C. Orman en P. Ras, dochter van F. O. Holmond en M. Toppenberg, dochter van L. Maduro; 8 zoon van D. A. Kelly en B. Brete, dochter van L. Geerman en A. Dirksz, dochter van N. Jaarsma en B. C. W. Venema, dochter van J. E. Anjie en C. Tromp, zoon van M. G. Labasti en E. D. Warner; 9 zoon van P. A. Kelly en H. Boekhoudt, zoon van A. Croes en J. E. Ras; 10 dochter van J. L. Kusmus en J. J. Lindemans; 11 dochter van B. E. Medford en T. T. Angela; 12 dochter van F. S. Franken en D. P. Maduro, dochter van F. D. Figaroa en P. M. Frank, zoon van P. Jansen en S. Geerman, zoon van A. Solognier en M. Tromp, dochter van F. Erasmus en F. de Mey, dochter van G. Loefstop en E. Lampe, dochter van G. Medina en E. Rafael.

Oranjestad. — Getrouwd:

Op 9 Aug. H. P. v.d. Schoot en J. N. Hartog; 11 R. M. Arends en C. L. M. Arends, B. Hackett en E. Baptiste; 12 H. P. Wever en A. T. Wever, G. B. Alders en C. J. Marchena; 14 M. Tiel en H. Angela, S. Tocay en J. F. Pena.

Wenen. — Te Wenen heeft een jonge man aan een postbeambte een sleutel ontrukt, die op alle brievenbussen in de stad past. Als de sleutel niet spoedig wordt teruggevonden, zullen de sloten op alle brievenbussen veranderd moeten worden.

Washington. — De Amerikaanse minister van defensie heeft bekend gemaakt dat vier Amerikaanse divisies binnen enkele maanden uit Zuid Korea zullen worden teruggetrokken.

De moeilijkheden in de K.N.V.B.

Formatie der afdelingen twistpunt tussen KNVB en eerste klasse clubs

Utrecht. — Het bestuur van de KNVB en een delegatie van de vereniging van eerste klasse clubs hebben te Utrecht besprekingen gevoerd in het kader van de pogingen om de verschillende belangengroepen tot elkaar te brengen inzake de bestuursvoorstellen, welke in de bondsvergadering van 28 Augustus ter tafel zullen komen. De delegatie heeft het bestuur nogmaals uitdrukkelijk medegedeeld, dat met ingang van 1 September as. zal worden overgegaan tot betaling van de eerste klasse spelers, waarmede het bestuur zich overigens zou kunnen verenigen.

Voorts betoogde de delegatie de wenselijkheid van een indeling van de eerste klasse in drie afdelingen, van respectievelijk 17, 17 en 18 elftallen, doch naar verluidt, zou het bondsbestuur een dergelijke indeling op zo korte termijn onuitvoerbaar achten en zou het een beroep hebben gedaan op de delegatie om accoord te gaan met een indeling van vier eerste klasse afdelingen van ieder 13 clubs, althans voor het seizoen 1954—1955, waarbij dan de vier best geplaatste clubs zouden promoveren naar een hoofdklasse voor het seizoen 1955—1956, welke uiteindelijk uit 16 verenigingen zou bestaan met daarnaast drie eerste klasse afdelingen met ieder eveneens 16 stuks.

De vereniging van eerste klassers heeft toegezegd zich hierover te zullen beraden in een bijeenkomst, waarbij dan tevens het in eigen kring geopperde voorstel tot het instellen van een bekercompetitie in het as. seizoen onder het oog zal worden gezien.

Dit zou nodig zijn, omdat bij de indeling van viermaal dertien clubs de financiële lasten wegens de betaling van de spelers te groot zouden worden. Een bekercompetitie zou hiervoor een compensatie kunnen vormen.

Gisteravond bood het Bondsbestuur bovendien een bespreking met vertegenwoordigers van de lager geklasseerde clubs met als onderwerp een gewijzigd bestuursvoorstel. Het resultaat was, dat de vertegenwoordigers van het lagere voetbal bijna unaniem achter het nieuwe voorstel staan. Enkelen maakten de restrictie, dat zij een en ander met hun vereniging moesten doornemen, doch met de toezegging, dat het nieuwe voorstel als acceptabel en enige mogelijkheid tot een oplossing door hen zou worden aanbevolen en verdedigd. Concrete voorstellen of toezeggingen voor het volgend seizoen kon het bondsbestuur nog niet doen, aangezien alles afhankelijk is van de wijze, waarop de toestand zich zal ontwikkelen. De definitieve reglementen betreffende de semi-beroepsvoetbal zullen ook pas het volgend jaar uit kunnen komen.

Er werd aangedrongen op bescherming van het lagere voetbal en op de vorming van een eerste klasse als een topklasse voor het amateurvoetbal.

Amerikaanse critiek op Brits bezoek aan China

Washington. — In de notulen van het Amerikaanse Congres worden ruim veertig kolommen in beslag genomen door de critiek op de Britse steun aan het communisme welke critiek is ingegeven door het bezoek van de Labour parlementsleden aan het communistische China. Men meent dat de toer stellig de communistische wereldpropaganda ten goede zal komen en dientengevolge de Amerikaanse pogingen zal verzwakken de tegenstand tegen de communistische agressie in Azië op te bouwen.

De Republikeinse senator George Malone beschuldigde niet alleen Attlee, die hij betitelde als „kamaraad Clem" maar ook Churchill er van een verdrag van vreedzaam naast elkaar leven met de Sovjet-Unie te ondersteunen, want zij zouden er alles voor over hebben om „Hong Kong en Malakka nog een jaar langer te mogen houden".

De Democratische senator Russell Long, die onlangs een campagne leidde om de door Eisenhower aangevraagde gelden voor hulp aan het buitenland te verminderen, betichtte Engeland er van Amerika er eerst toe te hebben gebracht de last van een 300-jaar oud beleid om de Russische expansie te beteugelen op de schouders te nemen om daarna zelf een neutrale houding te kunnen aannemen.

Sight-seeing in China

Loe Sjoe Tsjang, hoofd van de import- en exportcorporatie van China sprak op den persconferentie naar aanleiding van het bezoek van de Labour parlementsleden hoopvolle woorden over de vooruitzichten van de handelsbesprekingen, welke door Chinese functionarissen en Britten worden gevoerd. Hij voegde aan deze mededelingen toe, dat reeds besprekingen worden gevoerd tussen China en een Britse firma over de levering van uitrustingen voor electrische centrales.

Op een feestmaaltijd in een hotel te Peking heeft de vice-premier Koeo Modjo verklaard, dat het bezoek van de Britse Labour groep de volkeren van de wereld zal tonen dat er geen barriere is tussen Oost en West. Attlee antwoordde dat het doel van de reis was de Chinezen beter te leren kennen. De verschillen tussen het Chinese volk en het Britse volk zijn groot, doch men diende uit te zien „naar hetgeen ons verbindt, en niet naar hetgeen ons scheidt".

Bevan, de linkse Labour-leider, zeide in een lange toespraak o.m. dat de aanwezigheid van de Labourgroep voldoende aantoonde „dat wij de Chinese revolutie steunen".

Bern. — In totaal hebben 928 athleten ingeschreven voor de Europese athletiekkampioenschappen te Bern; 238 officials uit 28 landen vergezellen hen.

New York. — De secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Hammerskjold heeft bekend gemaakt, dat al ondersecretaris belast met aangelegenheden van de Beheerschapsraad, benoemd is Benjamin Cohen, afkomstig uit Chili. Cohen had tot nu toe publieke informaties onder zich.

Bonneville. — Donald Healey, Engelsman, heeft met een Austin Healy sportwagen het wereldsnelheidsrecord met vliegende start over een mijl verbeterd door een snelheid van 305,5 kilometer per uur te bereiken

Santiago. — Zeven duizend arbeiders van de „Braden Copper Co" — Amerikaanse bezit — te El Teniente in Chili, zijn in staking gegaan. De maatschappij heeft verklaard niet de middelen te bezitten om aan de eisen van de stakers namelijk 75% loonsverhoging te kunnen voldoen.

Washington. — Volgens onbevestigde geruchten zou de Amerikaanse regering van plan zijn de zaak tegen Owne Lattimore, destijds adviseur voor het Verre Oosten van de Amerikaanse regering, later beschuldigd van communistische sympathieën, opnieuw aanhangig te maken.

Alleen de Communistische Partij verboden

Washington. — Uit nadere berichten blijkt, dat het compromis-voorstel van wet, dat het Congres der Verenigde Staten heeft goedgekeurd, wel de communistische partij verbiedt, maar niet het lidmaatschap van de partij strafbaar stelt.

De wet is doorgezonden aan president Eisenhower ter ondertekening

Tokio. — Bij internationale zwemwedstrijden heeft de Japanner Kumura de honderd meter schoolslag in 1 min. 9 sec. gezwommen. Hij bleef 0.8 sec. boven het nog niet erkende wereldrecord van 1.9.8 van de Pool Petrusewicz en 0,1 sec. boven het officiële wereldrecord van de Rus Minaschkin.

Drie Nederlandse martelaren

Vijftig jaar geleden overvallen door Papoea's

Proces over martelaarschap in Rome aanhangig

(Van onze correspondent te Rome)

Nederland moet zuinig zijn op zijn heiligen en toekomstige heiligen; het heeft er niet te veel! Daarom mogen we, ondanks het bezwaar, dat kranten het van de actualiteit moeten hebben en herdenkingsartikelen niet populair zijn, toch even aandacht vragen voor drie Nederlanders, die nu een halve eeuw geleden samen met zeven andere missionarissen als martelaren gevallen zijn. Het gebeurde 13 Augustus 1904 in het vrij onbekende gebied der Bainingermissie op Nieuw Bretagne, dat toen nog Duits Koloniaal bezit was en Nieuw Pommeren heette. Een twintigtal jaren werkten daar de Missionarissen van het H. Hart, Fransen, Duitsers en Nederlanders. Het was een moeilijke missie bij een wild volk van Papoea's. De feiten zouden het bewijzen.

Ineens gebeurde het, maar natuurlijk was er al lang iets aan het broeien. En al hadden de missionarissen uit sommige mededelingen vermoeden kunnen hebben van de aanslag, het was hun onmogelijk geloof te hechten aan de kwade gezindheid van hun Kanakken. Liefde is blind! Kort tevoren schreef Pater Rutten nog: „Het zal mijn parochianen nooit invallen om mij, die toch alleen ben, van kant te maken."

Aanvoerder en boze geest van al de gruweldaden was To Maria, zoon van een opperhoofd To Valilika, gewezen menseneter. Als kleine jongen werd hij weggevoerd in slavernij en kwam terecht bij een Europeaan, die hem, toen hij stierf aan de missie toevertrouwde. To Maria was toen veertien jaar oud. Hij zag er ellendig uit, maar de paters verzorgden hem en brachten hem naar een internaat, waar hij van alles leren kon. Later werd hij opzichter van de houtzagerij der missie en Pater Rascher nam hem in dienst als kok en jager. Verschillende malen was hij ernstig ziek en werd dan liefdevol verzorgd. Maar To Maria had een boos en verdorven karakter. Altijd ontevreden zeurde hij om steeds meer land, dat hij in overvloed hebben kon, terwijl hij, hetgeen hij bezat, nimmer bewerkte. De eigenlijke reden van zijn ontevredenheid zat echter dieper en was, dat Pater Rascher aanmerking maakte op zijn onzedelijk gedrag, want hoewel gehuwd was hij er met een andermans vrouw van door. Toen hij gedwongen werd haar terug te brengen, zwoer hij de dood aan allen, die hem in zijn plannen dwarsboomden. Twee dagen voor de overval werd hij opnieuw op dubbele echtbreuk betrapt en weer kreeg hij zijn terechtwijzing. Maar dat was te veel en nu zette hij de moordmachine in werking, die hij gereed had: een complot van ontevredenen, gesmeed door een felle lastercampagne. Het sein tot de aanval zou het geweerschot zijn, waarmee hij zelf Pater Rascher zou neerschieten...

Op Zaterdag 13 Augustus 1904 gebeurde het! Met zijn handlangers doodde hij tien missionarissen. Onder hen: Pater Henri Rutten te Tilburg geboren 30 Januari 1873; Broeder Eduard Plasschaert geboren te Overslag (Z.ve.) 17 Juli 1871; Broeder Jan Schellekens geboren te Oisterwijk 26 Februari 1873. Pater Rutten werd overvallen te Nachurep op zijn missiestatie, terwijl hij zat te lezen in „De martelaren van het Colyseum". To Busse, die gewoonlijk voor hem op jacht ging, had die morgen zijn geweer gevraagd en schoot hem de schedel van het hoofd. Zijn bloed spatte rondom en op het boek, naast hem vond men later een plas dik geronnen bloed. Broeder Schellekens en Broeder Plasschaert waren aan het metselen en timmeren voor de nieuwe kerk van de statie St. Paul; beiden werden door bijlslagen omgebracht, de een had nog zijn truweel in de hand, de ander potlood en duimstok. Met hen vielen zeven Duitse missionarissen: pater Rascher, Broeder Bley en vijf zusters van Hiltrup.

Te Rabaul, de huidige hoofdplaats van de missie, werd in 1934 door Z.H. Exc. Mgr. G. Vesters het kerkelijk diocesaan proces over hun martelaarschap geopend. In 1952, 13 Juni, verscheen te Rome het decreet, waarin de Kardinaal-Pro-prefect van de Ritencongregatie officiëel de zaak bij de H. Stoel inleidde. Het doet een Nederlands hart deugd in zo'n gewichtig document namen te lezen van landgenoten, waarvan de tekst zelf letterlijk zegt: „Dat dezen de marteldood ondergaan hebben, schijnt aan geen twijfel onderhevig, hetgeen ook bevestigd wordt door de roep van hun martelaarschap ter plaatse". Wij meenden goed te doen hun glorievolle dood nog eens in herinnering te brengen, nu deze vijftig jaren geleden is.

Nederlander eet minder

Maar sigaretten gaan er in als koek

's-Gravenhage. — Hoewel de gemiddelde Nederlander in 1953 van verscheidene voedings- en genotmiddelen meer heeft gebruikt dan in 1952 wordt per hoofd van de bevolking nog steeds minder geconsumeerd dan in de jaren voor de tweede wereldoorlog.

Wat de voedingsmiddelen betreft gebruikte de Nederlander alleen margarine, suiker en fruit in aanzienlijke hoeveelheden meer dan vijftien jaar geleden, terwijl van de genotmiddelen sigaretten en gedistilleerd meer werden gebruikt dan in de jaren voor 1940.

Van de andere voedings- en genotmiddelen is het verbruik in vergelijking tot de jaren voor de laatste oorlog nog altijd lager volgens de cijfers, die thans bekend gemaakt zijn door het centraal bureau voor de statistiek.

Sinds de jaren 1937/1938 is het boterverbruik gehalveerd: toen 5,5 kg. per persoon, in 1953 slechts 2,8 kg. per persoon, hetgeen in vergelijking tot 1952 een vooruitgang is met 0,3 kg. Het margarineverbruik daarentegen is sterk toegenomen, namelijk van rond 7 kg. tot 18,3 kg. in 1953 tegen 17,7 kg. in 1952.

Wat de dierlijke vetten betreft is het verbruik van rund- en kalfsvet afgenomen van 1.9 kg. in 1937 tot 1,2 kg. in 1953. Hiertegenover staat een groter verbruik aan reuzel van 0,5 kg. tot 0,9 kg. Opmerkelijk is ten aanzien van dit product de vooruitgang sinds 1952, toen slechts 0,1 kg. per Nederlander werd verbruikt.

Het melkverbruik is in vergelijking tot 1948 ook achteruitgegaan. Toen nog 231 kg. per persoon; thans 216 kg. per persoon, hetgeen weer 2 kg. minder is dan in 1952. Het gebruik van kaas is aan schommelingen onderhevig, hoewel ook hier een dalende tendenz waarneembaar is.

Het suikerverbruik is zoals opgemerkt gestegen en wel van 25,5 kg. in 1937 tot 35,6 kg. in 1953. Ook het verbruik van fruit is gestegen, namelijk van 38 kg. in 1937 tot 54 kg. in 1953. Daarentegen daalde het verbruik van groenten van 67 kg. tot 65 kg. in de genoemde jaren. Groter is de daling in het verbruik van aardappelen; in 1937 at iedere Nederlander nog 130 kg., in 1948 zelfs 149 kg., doch daarna trad ten aanzien van dit Nederlandse volksvoedsel een daling in, die zeer opmerkelijk is: 135 kg. in 1949, 130 kg. in 1950, 120 kg. in 1951, 110 kg. in 1952 en 105 kg. in 1953.

Ook het verbruik van koffie en thee daalde, terwijl dat van cacao constant bleef op 0,3 kg. per persoon.

Wat de overige dranken betreft is het verbruik van gedistilleerd gestegen van 1,45 liter à 50 vol. in 1937 tot 2,15 in 1953, in de voorafgaande jaren was het echter hoger, namelijk 3,20 in 1949, 2,95 in 1950, 2,67 in 1951 en 2,23 in 1952. Het bierverbruik daalde van 14,1 liter tot 12,7 liter, hoewel dit een vooruitgang is in vergelijking tot de jaren 1951 en 1952 die respectievelijk een verbruik van 10,9 en 11,3 liter te zien gaven.

Tenslotte de rookartikelen. In 1937 rookte men in ons land gemiddeld 174 sigaren per persoon; in 1953 was dit 86, doch de jaren daarvoor nog minder, namelijk 70 in 1951 en 79 in 1952. Het kerftabakverbruik daalde iets en wel van 1,2 kg., in 1937 tot 1 kg. in de jaren 1951, 1952 en 1953.

Het sigarettenverbruik is evenwel sterk toegenomen en wel van 506 stuks in 1937 tot 966 in 1953. In 1952 was het verbruik 913 en een jaar daarvoor 822 stuks per persoon.

Deen maakt studie van het Schiermonnikoogs

(Van een bijzondere medewerker)

Schiermonnikoog heeft rond achthonderd inwoners, bijna een dozijn verenigingen en een eigen taal: het Schiermonnikoogs, een merkwaardig Fries dialect, moeilijk om te leren en aangenaam om te horen.

Met het eiland gaat het best. De belangstelling voor deze parel op de grens van Noordzee en Wad wordt steeds groter. De belangstelling voor dat dozijn verenigingen is redelijk, maar de belangstelling voor de taal van Schiermonnikoog is danig aan het tanen. Daarom is het des te merkwaardiger, dat deze taal, waarvan weliswaar de phoneticus prof. Eykmann een beschrijving heeft gegeven, doch die nooit uitvoerig is bestudeerd, thans het onderwerp vormt voor een proefschrift, waarop binnen afzienbare tijd een Deen aan de universiteit van Kopenhagen zal promoveren.

De germanist Arne Spenter uit Lyngby, assistent voor Duits aan de universiteit van Kopenhagen, leraar aan de handelshogeschool en leraar Frans, vertoeft momenteel op het eiland voor het verzamelen van gegevens voor dit proefschrift, dat zowel voor de Nederlandse als voor de Friese taalstudie van grote betekenis kan zijn. Het Schiermonnikoogs vertoont namelijk vele sporen van het Fries en is sterk door het Nederlands beïnvloed.

De heer Spenter, die behalve het Duits en Frans ook Grieks, Sanskriet, Pools en Russisch heeft bestudeerd, die uiteraard vloeiend Engels spreekt, maar die naarnaast ook het Nederlands en het Fries beheerst, is op merkwaardige wijze aan dit onderwerp voor een proefschrift gekomen. In 1951 studeerde hij in Leiden Fries bij professor Fokkema en Nederlands bij professor Kloeke. In die periode viel zijn aandacht op het Schiermonnikoogs, dat zoals gezegd nog nimmer het onderwerp van een uitgebreide studie heeft gevormd. Hij reisde naar het Noorden en bleef twee maanden op het eiland.

Kort geleden is hij teruggekeerd om verdere gegevens te verzamelen. Hij heeft een uitvoerig kaartsysteem aangelegd en alhoewel hij ogenschijnlijk met zijn vrouw als toerist op het eiland vertoeft, heeft hij handen vol werk. Hij moet het namelijk voor het bijeenbrengen van zijn gegevens hebben van de oude garde en van de mensen van middelbare leeftijd, met wie hij een veelvuldig contact heeft. Het Schiermonnikoogs schijnt namelijk langzaamaan uit te zullen sterven. De jongeren spreken onder elkaar Nederlands of soms iets, dat wel op Schiermonnikoogs lijkt, maar dat toch niet het echte oude Schiermonnikoogs met talrijke eigen uitdrukkingen en woorden is. De heer Spenter heeft zich het Schiermonnikoogs ook eigen gemaakt, hoe moeilijk het ook is. De werkwoorden in het Schiermonnikoogs zijn volgens de heer Spenter nog onregelmatiger dan de Franse en inderdaad of men het werkwoord maken nu in het Frans of in het Schiermonnikoogs moet vervoegen: het maakt niet zo heel veel verschil. Maken is in het Schiermonnikoogs „metje" en ik maak is „ik metje" ik maakte is „ik maoke" en ik heb gemaakt is „ik hew moake". Jij maakt is echter „do maokeste". Enfin, zo gaat dat dan door.

De heer Spenter heeft voorts al vele woorden vastgelegd, die nergens meer voorkomen. Hij is daartoe ook in staat door de Schiermonnikoogse gastvrijheid, uit hoofde waarvan hij bij iedereen kan aankloppen. Vooral bij de oude eilanders komt de heer Spenter graag, te meer, omdat die hem ook nog iets over de geschiedenis van het eiland kunnen vertellen, dat hem te pas kan komen bij het navorsen van de geschiedenis van het Schiermonnikoogs, waarvan zo bitter weinig bekend is. Zo zal de heer Spenter met een schat van gegevens naar Lyngby terugkeren. Maar zelfs daar heeft hij nog contact met Schiermonnikoog, want sinds 1951 is hij abonné op het gestencilde nieuwsblad dat het eiland bezit, namelijk de eenmaal per veertien dagen verschijnende „Dorpsbode". En, wat daar aan Schiermonnikoogs in staat wordt in Lyngby van A tot Z gespeld.

Promotie in Kopenhagen in zicht

Arne Spenter uit Lyngby met zijn vrouw op Schiermonnikoog.

Nog een suggestief beeld van de start van de C en D-klasse op de Internationale Sportwagenrace te Zandvoort. De coureurs begeven zich in looppas naar hun wagens.

Nieuw „Strand Hotel"

Maracaibo. — Het welbekende hotel Jardin in Maracaibo, dat destijds gebouwd is op last van president Gomez, wordt weldra vervangen door een nieuw en zeer modern Grand Hotel — zo bericht de Caracas Journal. Het Grand Hotel zal gebouwd worden op een heuvel in Las Delicias. Hotel en omliggende tuinen zullen een terrein van ongeveer drie hectaren beslaan.

Hotel Jardin zal worden ingericht tot bestuurskantoor voor het lokale gouvernement.

Hoeveel kamers het nieuwe hotel zal krijgen en wat de kostprijs zal zijn kon nog niet worden medegedeeld.

Zuid Korea protesteert

Seoel. — In de Zuid Koreaanse hoofdstad hebben zich onmiddellijk na de bevestiging van de berichten dat vier Amerikaanse divisies uit Korea zullen worden teruggetrokken, protest demonstratie voorgedaan waaraan naar schatting 100.000 mensen deel namen.

Er werden spandoeken meegedragen met leuzen zoals: „Maak van ons niet een offer aan het communisme"; „Denk aan 25 Juni 1950" etc.

Tussen neus en lippen

Proef

In Richmond in Amerika werd Odill James Rice opgepakt, omdat de politie meende, dat hij in kennelijke staat verkeerde. Odill protesteerde echter hevig tegen deze veronderstelling. De politie-agent snoof naar Odill's adem en achtte het toch maar raadzaam de man mee te nemen. Op het bureau zei men tegen Odill: „Nou, als je dan niet dronken bent, loop dan eens keurig recht langs die streep". Odill deed het.... op zijn handen.

Dank

Arne Skisted, de eigenaar van een restaurant in Elseneur in Denemarken, die vroeger het beroep van jazz-zanger uitoefende, treedt nog wel eens uit liefhebberij op voor liefdadigheidsdoeleinden en voor gevangenen. Een van de gevangenen, die hem hoorde, was zo enthousiast, dat hij beloofde, zodra hij weer op vrije voeten was, Skisted te komen bezoeken. Hij kwam prompt zijn belofte na en stapte een van de eerste dagen na zijn invrijheidstelling Skisted's restaurant binnen. Het werd een reuzen-avond met een flink diner, een sloot champagne en machtig veel pleizier. Alleen eindigde het.... in de gevangenis, want de man had geen geld om de rekening te betalen.

Het museum van de paraplu

In het Noord-Italiaanse plaatsje Gignese staat op een hoge berg, die over het prachtige Gardameer uitziet, het museum van de paraplu. Het werd in 1939 ingericht door de bevolking van Gignese, waarvan een groot deel zich al jaren onledig houdt met het vervaardigen van paraplu's. Men vindt er zowel antieke als moderne exemplaren en een historisch overzicht van de paraplu-industrie. Zoals men weet, dienen niet alle paraplu's er voor ons tegen de regen te beschermen. In Oosterse landen zijn zij ook een teken van macht en aanzien, waaraan men reeds van verre de rang van de dignitaris kan herkennen. Volgens de gegevens in dit museum hebben de Fransen omstreeks 1700 de paraplu naar Europa gebracht. De Italianen hebben echter vrij spoedig de Fransen als paraplu-fabrikanten van de eerste plaats verdrongen. Het museum bezit 1500 paraplu's, o.a. luxueuze en decoratieve uit de periode 1750—1880, die gebruikt werden door Italiaanse edellieden en kardinalen. Verscheidene van deze paraplu's zijn gemaakt van een bijzonder soort zijde en echte walvisbaleinen, terwijl zij voorzien zijn van krukken of knoppen van kostbare houtsoorten uit Afrika en Indië, ingelegd met paarlemoer of ivoor.

Omstreeks 1880 begonnen de paraplu's er eenvoudiger uit te zien en kregen ze meer het karakter van een dagelijks gebruiksvoorwerp. Er is ook een afdeling parasols in het museum. Daar ziet men de sierlijke gevalletjes met lange stokken, waarmee men wandelde, en de papieren dingen uit Japan, die spotgoedkoop waren. Ondanks alle moeite, die men zich daarvoor heeft gegeven, heeft het museum nooit de vermaarde paraplu van Neville Chamberlain weten te bemachtigen. De Engelse premier heeft hem nooit willen afstaan. Na het waterzonnetje van München is hij dan ook lelijk van de regen in de drop gekomen en heel de wereld met hem.

WEST-END: „Serpent of the Nile" 19 en 21 uur.

ROXY: „Three Sailors and a Girl" 19 en 21 uur.

CINELANDIA: „Second Chance" 19 en 21 uur (3-D).

CARIBE: „Het Offer van een Moeder" 20 uur.

REX: „Safari Drumms" 20 uur.

ROYAL: „Men in hiding" 20 uur.

SUFFISANT-THEATER: „Treasure of the Golden Condor" 19 uur.

J.P.F.-CLUB: Bingo-avond 20.15 uur.

WIT GELE KRUIS: De nachtdienst wordt waargenomen door **Zuster Wietmarsen,** Niewindtstraat 22a, tel. 3773.

APOTHEKEN: De nachtdienst wordt waargenomen in **Punda** door **Botica Caribe,** De Ruyterkade 43a, tel. 2777; in **Otrabanda** door **Botica Central,** Breedestraat 45, tel. 3281.

Emmastad

WACHTDIENSTEN

Telegram Afdeling: 05.30 — 23.30 uur kantoor, tel. 2307; 23.30 — 05.30 uur J. J. Roos, tel. 2137.

Personeel Afdeling:
Vrijdag, 20 Aug. 12.00 uur tot en met Zaterdag 21 Aug. 12.00 uur E. C. de Haseth (stad), tel. 3179; b.g.g. nadere inl. M. B. Lansink, tel. 4500 of tel. 2400

Materialen Afdeling: J. v.d. Vlis, Vermeerstraat 59, tel. 2852.

Geneeskundige Dienst:
21 Aug. (12.30) — 23 Aug. (07.00): Dr Volker, tel. 4245; b.g.g. tel. 2409.

C.S.M.

Rederij: J. de Nijs, tel. 3131; b.g.g. tel. 2843—4.

Scheepsagentschap: 08.00 — 23.00 uur kantoor, tel. 2458—2551; 18.00 — 19.00 G. H. van Leeuwen, tel. 2054.

Dok Afdeling: Van 16.30 — 1.00 uur tel. 2276; van 1.00 — 7.30 uur G. Kreffer, tel. 3128 .

Weekend Wacht Suffisantdorp: Gedurende dit weekend zal in dringende gevallen de heer Malfe kunnen worden opgebeld onder nr 0—3142.

THEATER ASIENTO: Vrijdag: „The Juggler". Toegang boven 16 jaar.

Beursberichten

NEW YORKSE BEURS

New York. — Aanvankelijk kon de N.Y.-effectenbeurs gisteren het herstel van de vorige late middag niet voortzetten, maar gesteund door de vaste stemming van de luchtvaartaandelen en door het ontbreken van een belangrijke verkoopdruk konden de noteringen stijgen tot een nieuw hoogtepunt voor dit jaar.

Later kwamen winstnemingen voor in luchtvaartaandelen en spoorwegen en in mindere mate elders, zodat de markt onregelmatig sloot met koersstijgingen tot ongeveer $ 1.—.

Aantal verhandelde fondsen 1178; hoger 461; lager 450; onveranderd 267; aandelenomzet 2.320.000; obligatie-omzet $ 2.670.000.

De koersen luiden:

American Tel. and Tel.	171 1/2
Anaconda	39 5/8
Bethlehem Steel	76 1/2
Dupont de Nemours	141
General Electric	44 3/4
General Motors	82
Int. Tel. and Tel.	22 1/2
Shell Oil	58 1/8
Standard Oil of New Jersey	49 3/4
U.S. Steel	95 3/4

GREEP UIT DE AETHER

HOYER (5.25 m)

Vrijdag: 19.00 Met de jarigen in de lucht; 19.10 Sportrubriek; 19.30 Hoorspel „El Gato"; 19.45 Portugees kwartiertje; 20.00 Gevarieerd muziek; 20.30 Nieuws; 20.40 Gevarieerd programma; 22.00 Sluiting.

KELKBOOM (5.50 m.)

Vrijdag: 17.30 Opening; 17.33 Muziek; 18.25 Voor de jarigen; 18.30 Dinermuziek; 19.00 Muziek; 19.15 Programma van Marconiphone Sales & Service; 19.30 Muziek; 19.45 Nieuws; 20.00 Muziek; 20.30 Programma van Oranjestad Bazaar; 21.00 Muziek; 21.15 Protestantse uitzending en 21.30 Sluiting.

P.C.J.

Vrijdag: 18.37 „Het schip van de week", programma voor de S.M.N.; 19.00 Nieuws; 19.17 Het Lied van Nederland; 19.30 Nederlandse Kroniek, o.a. Scheepsberichten; 19.40 „Met de microfoon naar...."; 19.58 Buitenlands weekoverzicht; 20.10 Intermezzo; 20.16 Persoverzicht; 20.30 **Voor de West** o.a met Toneel in de open lucht, een bezoek aan Diever; 20.55 Avondgebed: Ds H. J. Kater; 20.58 Sluiting.

AVROS (19 m.)

Vrijdag: 17.00 Advertentie-programma; 17.30 Pianomuziek; 17.45 Populaire melodieën; 18.00 Bijbels onderwerp 18.15 Mandoline-muziek; 18.35 Technische Vraagbak; 18.45 Nieuws; 19.0 Hindostaanse uitzending; 20.00 Advertenties; 20.20 V & V-programma; 20.3 Harmonica-band; 20.55 Nieuws en Sluiting.

Eilandgebied Curacao

OPENBARE INSCHRIJVING:

Ten Bestuurskantore, Bargestraat no. 63, worden vóór 9 September 1954 te 11 uur v.m. aanbiedingen ingewacht voor de levering van cement ten behoeve van HET MAGAZIJN VAN DE DIENST VAN OPENBARE WERKEN.

De opening van de biljetten geschiedt in het openbaar op dezelfde datum te 11.15 uur op het Hoofdkantoor van de Dienst van Openbare Werken.

Een omschrijving waarin de specificatie, alsmede de leveringsvoorwaarden zijn aangegeven, is verkrijgbaar ten Bestuurskantore.

Het Hoofd van de Dienst van Openbare Werken,
H. DE KIEWIT.

LOTERIJ TEN BATE VAN DE STICHTING AUTONOMIEFONDS

Trekking 19 Augustus 1954

1e prijs	12524	Een auto merk Chrysler all risk verzekerd en nummerplaat.
2e prijs	12965	Een auto merk Hillman.
3e prijs	1389	Een Kelvinator ijskast.
4e prijs	23367	Philipsradiogramofoon.
5e prijs	6509	Universal wasmachine.
6e prijs	6648	Herenfiets.
7e prijs	8953	„
8e prijs	9143	„
9e prijs	13992	„
10e prijs	17329	Philips radio, tafelmodel.

De prijzen kunnen afgehaald worden bij de heer A. P. LOEWENTHAL, Hoofdkantoor Openbare Werken (Parera)

LOTERIA FONDO DI AUTONOMIA

di dia 19 di Augustus 1954.

1e premio	12524	Un auto Chrysler sigurá all risk i cu plachi di number.
2e premio	12965	Un auto Hillman.
3e premio	1389	Un nevera Kelvinator.
4e premio	23367	radio-fonograf Philips.
5e premio	6509	wasmachine Universal.
6e premio	6648	bicicleta pa homber
7e premio	8953	„ „ „
8e premio	9143	„ „ „
9e premio	13992	„ „ „
10 premio	17329	Radio Philips di mesa.

Bo por bin tuma bo prijs cerca: Sr. A. P. LOEWENTHAL, Hoofdkantoor Openbare Werken (Parera)